

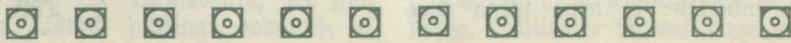
Moorte Sla

G. Fugel

Kristus suure kohtu ees

Nr. 4

1924

„Kristuse ja koguduse eest“

Eesti Usklikkude Noorte (Uskude waheline) C. E. Liit.

Juhataja: K. L. Marley — Tallinn, Kotsepu tn. 6—2

Kirjatoimetaja: J. Peipmann — Tallinn, Allika tn. 5—6

Laekahoidja: A. Pitkjaan — Tallinn, Siimeoni tn. 19—2

„Noorte Elu“ — toimetuse aadress: Tallinn, Kotsepu 6—2

„ „ — talituse „ „ Luise tn. 11

„ „ — kirjad „ „ Postkast Nr. 284

Armsatele kaastöölistele.

Kui saadate „Noorte Elu“ tarwis kaastööd, siis avaldage oma täis nimi ning aadress ja lisage ühtlasi juurde, misjuguse nime wõi tähtede all soowite omi artikleid avaldada. Toimetus peab tingimata teie nime ja aadressi teadma, muidu ei ole meil tulewikus mitte wõimalik neid artikleid ilmutada, kus nime ei teata. Igaüks peab oma kirjatöö eest wastutama. Kui teie aga ei soowi, et teie täis nimi ilmutataks, siis jätab toimetus selle heal meelel oma saladuseks.

Trükiwalmis kirjutatud artiklid tulewad ikka ühele leheküljele kirjutada ja teine külj jätta

tühjaks: jeda nõuab trükitoda ja kergendab la-
dujate tööd.

Oleme teile ka tänulikud, kui saadate ühe me-
jutu, mis wõiks Pompei orjatiidruku asemel,
mis jõuab lõpule, järjekorras ilmuma hakata.
Meie waatame siis soowitatawad raamatud läbi
ja mahutame kõige parema neist ajakirja. Oleks
soowitaw, et jutt mitte liig pikk ei oleks, ega
ilmuks mitu aastat.

Iga asjaliku ettepaneku ajakirja parandami-
seks ja täiendamiseks wõtab toimetus ikka tõsi-
järelekaalumisele. Toimetus.

Kandwad käed.

Luther tarwitas terwed tunnid eestpalwete
jaoks. Spener palwetas hommikuti kella 5—6
üksikute isikute, koguduste ja usklikkude ette-
wõtete eest. Oberlin oli nende isikute nimed, keda tema
rawitfes, oma toaufsele üles märkinud, et
mitte ära unustada nende eest palwetamast. Theo-
dor Fliedner, kes tundide kaupa palwes wiibis,
oli isikute nimed sõrme ümber olewale kofkurul-
litud paberlindile üles märkinud, et mitte kedagi
wahela jätta oma eestpalwetel. Georg Müller
seletas ferd Bristolis, et tema palunud kellegi
üksiku eest 30 aastat ja siis alles järgnenud
õnnistatud tagajärg. Spurgeon oli oma palwe-
raamatusse ühe mehe üles märkinud, kelle eest
tema 36 aastat järgimööda oli Jumalat palunud.
Schoti kuninganna Maria, kes oli wali katoliik-
lane, ütles: Mina kardan Schoti reformaatori
Johann Knoxs'i eestpalwet rohkem kui 10000
meeft. Seriver jutustab: et tema waga ema

olla iga hommiku oma laste eest Jumalat palu-
nud, iseäranis tema eest, et Jumal tema õppimist
õnnistaks ja teda tarwilikuks tööriistaks teeks.
Graf H. oli noor leitnant, käis aga erariides.
Ta oli ferd pöörunud tagasi juba wäljaspool
linna, näinud tee peal aga üht wanakeft, kes oma
käruga puud wedanud, aidanud jeda kuni linna-
wärawani, annud talle raha ja kadunud. Wa-
nake oli aga noorhärrat tunnud. Pärast jeda
kui noor leitnant oma komando juurde läinud,
saanud ta käsu poolakatele wastu minna. Lin-
nast wälja marsfides käis ta kui adjutant oma
pääliku kõrwal. Seejama wanake nägi teda,
astus ta juurde ja ütles: „Teid ei taba ükski
kuul, sest wana Caspar palub teie eest“. Ja
nii oligi, terwena tuli tema sõjast tagasi ja pä-
rast pikka teenistust astus tema kui kindral puh-
kusele.

Tõlk. H. Jamul.

Noorte Elu

Gesti Usklikkude Noorte C. E. Liidu häälekandja

Nr. 4

Neljas aastakäik

1924

Asjata ootamine.

Kindral leitnant G. von Diebani järele Joh. Sarow.

Berliini loomaaias, nõndanimetatud Luiseninfseli juures, nähti mõni hea aasta tagasi igapäev lõunaajal kella 2—3 üht wanameest istumat, kes hästi riides ja peas musta torukübarat kandis. Oli see suvel, kui päike kõrwetas ehk vihma alla kallas, wõi talwel, kui külm paukus, ehk lund ja rahet sadas, ifkagi istus mainitud wanamees igapäew aastakümnete festwusel määratud ajal samal kohal. Müüd ei ole teda seal enam näha: wististi on surm tema ära koristanud. Kui ma aastate eest sealt mööda minema juhtusin, juhtis mu saatja minu tähelepanu selle mehe peale ja jutustas mulle, et tal noorpõlwes pruut olnud, kes talle weel pärast kihlust „ei“ öelnud. Südamel waluga palunud noor-mees kirjateel oma pruuti, et see järgmisel päewal kella 2 ajal Luiseninfseli tuleks, et seal isekeskis asja läbi rääkida ja endi wahetorda parandada. Senini olewat ta asjata oodanud: pruut ei ole ilmunud. Ometi lootnud õnnetu mees, et ifkagi wiimaks ühel päewal armastatud pruut määratud tunnil sinna tuleb.

Enam kui kolmkümmend aastat päewast päewa ühel ja samal kohal ühte inimest oodata, kes ometi tulla ei ole tahtnud, seda peab küll rumala märatsemisega ehk mõtte-hullustusega seletama. Kui ma aga seekord meest tõsi näoilmelega nägin istumat ja seda lugu kuulsin, pidin ma ühe teise peale mõtlema, kes tüdimata truudusega aast-aastalt hingede järele ootab, misjaguseid ta omaks ihaldab saada, et neid õnnelikuks teha, kuna need siiski ei taha tulla.

See ootaja on Jeesus, sinu Õnnistegija, kes sinu järele juba nii palju aastaid pikifilmi oodanud, ei ainult ühe tunni päewas, waid päewal ja ööl wäsimata armastusega. Sa oled omale teised sõbrad wa-

linud, kes sulle paremini meeldisid: maailm ja tema himu, raha ja tema hiilguis, maine edu ja tema au, patt ja tema teenistus. Sa oled Jumala Poega asjata oodata lastanud. Tunned sa seda salmi:

Waata, kuidas surm nii tihti
Tuleb rutuga
Rikaste ja waeste juurde,
Ei ta koputa,
Aga Jeesus ootab kaua
Hinge ukse ees;
Wiimaks lähew kurwalt ära;
Siis on häda käes.

Luba eneselt küsida: Kas sa ei ole mõnigi kord juba omas elus Jumala häält kuulnud ja aru saanud, et sul waja oleks olnud Jeesuse juurde tulla, et Teemaga kõnelda oma minewiku, olewiku ja tulewiku üle? Waata, Jesand tahab sind ajalikult ja igawesti õnnelikuks teha.

Keegi usklik arst kirjutab oma tööpõltsult järgmist:

Jõukas taluperemees B. L. kreisis, suure waranduse omanik, oli joomisele andunud. Aastate kaupa läks ta majapidamine, sellest hoolimata, et ta wähe selle eest hoolitjes, ifka wanades roobastes edasi. Seal tabas juur õnnetus tema loomakarja — tal oli neid ifka tiikfi kaksikümme talls. Ta söimas ja wandus enne ja pärast wiinawõtmist. Müüd tuli haigus ta perekonda. Wanem tütar jäi haigeks parandamata haigusesse: tal oli hirmus sööja (lupus) ihu küljes. Silmnägu muutus inetuks ja ka teistes kohtades keha peale ldi haigus wälja. Wiimaks lõpetas surm ta piina. Teine tütar langes 16-as eluaastas juba häbiellu ja oli sunnitud jellepärast kiiresti abiellu astuma. Aga need katsumi-

sed läksid jäljetult B-st mööda. Päevad otfa hommi-
kust ohtuni waarus ta joobnud peaga ühest kõrtsist
teise. Oli Issand senini asjata selle mehe südamel
ukse peale koputanud, siis sündis see nüüd weel waljumini.

Septembri kuul 1895. löödi ta wanemale pojale
kufagil kõrtsis ohtul kell 11 mis kis fakeluses aia-teibaga
pähe. Ta ronis küll weel koju ja teisel hommikul
leiti teda mõistufeta olekus woodis lamamaft. Pealae luu
oli katki löödnud ja haawast tungis peaju wälja. Kümme
nädalat hiljem suri noormees. Kui isa teisel päewal puu-
farki tellima läks, kanti

ta joobnult koju tagasi.

Alastad, mis sellest
ajast möödnud, ei ole
mingit muutust toonud.
B. ei näe iial selget
päewa. Jkka on ta
tugew keha weel hirm-
fale waenlasele wastu
suutnud panna ehk küll
raste deliirium, wiina-
hullustus, märtfi kuul
1899. tunnistas, et keha
waremeisje oli lange-
mas. Ehk küll komba-
lifelt nii alla langenud,
pani mees fiiski kang-
gesti uskliku arsti tun-
nistufele wastu, mis-
juures end umbufulifese
teadufele rajas. Pakku-
mise, et temaga ühes
hingel päästmise pärast
palutaks, läkkas ta pil-
kawalt naerdes tagasi,
misjuures pealegi mär-
kufuse tegi, et 20 aastat
enam Jumalat ei ole-
wat palunud. Paljud
ustawad Jumalalapsed
waewasid endid selle
waese patuorja pärast,
et teda Jumala põlga-
mise ahelast pääsemisele
aidata, paljud palwed
tõufid tema eest taewa
poole. Jumal pidas
waest joodikut ikka ta
talukohal, sellest hooli-
mata, et majapidamine
filma nähes allapoole
läks; ta wõis ootama-

tult suure päranduse pärida, mille abil wõis edasi tui-
gerdada. Kõige selle juures ei saanud ta süda üht
karwa teijemaks. Kui maeti keegi trahteripidaja, selle
alaline külaline oli B., kuskus wiimane, palju-joomise
tagajärjel uulifale maha, nii piif kui ta oli. Sarna-
seft wastupanust hoolimata wotab Issand Jumal päe-
wast päewa, et waene õnnetu mees Tema armastufe
ees tahaks end alandada. Kui kallis wõib Issanda
meelest üks hing olla, et ta seda nii kangesti omale
püüab wõita ja ta järele nii kaua wõib oodata!

Alga pole waja üffi pattude all wanakslainud joo-
dikut waadelda, et Jumala kannatust ja inimese was-
tupanu tundma õppida. Seda wõib ka harilikfude
igapäiste inimeste seas näha, kes endid wiisakateks ja
lugupeetud inimesteks peawad, aga Jumala armastufe
järele ei küfi. Nende kallid armuaeg möödnud, nad
lõpetawad aastaid jutu wiifi. Nad tänawad soojalt
iga kõige wäheima heateo eest, mis neile osaks saanud,
aga Jumalat ei täna nad mitte Tema armastufe ja
heategemiste eest ja sammuwad Jeesufe laialilaotatud

käteft külmalt mööda.
Kõik muu, mis ta ka
ei oleks, huwitab enam
niifugust südant, kui Ju-
mala armastus. Mis ki
naljalugu, kui see ka
tõfigi pole, ajaleht, felt-
fond, nimeta mis sa
tahad, wiin ehk figarid,
riided ehk feltfilifed,
hobufed ehk koerad, kõif
tõmbawad inimest roh-
kem ligi kui Jeesus,
kes patufe hingel omale
püüab wõita. Alga Ta
wotab, Ta saadab õn-
nistufi ja hoiatusi, Ta
räägib oma piha sõna
läbi, kuni wiimase ar-
muaja tunnini, mis ini-
melele õnnistufe nõud-
mifeks on määratud.

Mõtke oma elu järele
ja astu tagasi lapsepõlwe
päewadesje, kus sa esi-
mest korda Jeesufe nime
kuulfid ja teada said,
et Jumala Poeg taewast
maha tuli patufeid pääst-
ma! Mõningaid Tema
sõnumiteft ei ole sa
tähele pannud, teifi mitte
mõiftnud, kolmandaid
oled unustanud. Täna
üttele ta sulle, et Tema,
kes sinu eest Kolgata
mäel ristifambas kan-
natas ja suri, ikka weel
sinu järele wotab, et Te-
ma juureft pattude an-
deksandmise, rahu, iga-
wefe elu leiakfid ja ter-

Jeesufe kohta öeldud tema eluajal täide lainud ettefuulutused.

1. Moof. 3 : 15. Naifefeme.
- Jef. 7 : 14. Neifist sündimine.
- Miif. 5 : 1. Sündimine Petlemmas.
4. Moof. 24 : 17. Tähi Joofepi sooft.
1. Moof. 35 : 19. } Petlemma lastetapmine
- Jerem. 31 : 15. }
- Jef. 40 : 3. Teewalmistaja ja hüüdjaja hääl.
- Laan. 9 : 25. Messia aeg.
- Jef. 11 : 2. ja 61 : 1.—3. Jeesufe Waimuga täitmine.
- Laul 118 : 22. Ülemateft ära heidetud.
- Sak. 9 : 9. Palmipuude püha sündmus.
- Laul 41 : 10. Juuda äraandmifelt.
- Sak. 11 : 12. Kolmekümne hõbetüki eest.
- 13 : 7. Jüngrid jooifewad laiali.
- Jef. 50 : 6. Pefftetud ja fülitatud.
- 53 : 6. Jumala Laul.
- Laul 22 : 19. Riiete pärast lifsu heitmine.
- Jef. 53 : 12. Üleatujate hulka arwatud.
- Nende eest paludes.
- Laul 22 : 7—9. Risti külges inimesteft naerdud.
- 22 : 9. Jumal aidagu nüüd Teda.
- 22 : 15. 16. Jänus ja piinas.
- 69 : 22. Juua sappi ja äädikat.
- 31 : 6. Andes Ifa kätte waimu.
- 34 : 21. Luukonta ei murta.
- Sak. 12 : 10. Lõbipistetud kül.
- Jef. 55 : 9. Sauda panemine ja selle walwamine.
- Sak. 11 : 13. Wepewõllu raha.
- Jef. 42 : 13. ja 52 : 10. Kannatuste läbi ausje.
- Laul 16 : 10, 11. Ülestõusmine.
- 68 : 19. Laewaminemine.
- Joel. 3 : 1, 2. Püha Waimu wäljawalamine.

R. C. Marley.

weks saakfid patu haawadest. Alga on ka ükskord
kõige armu Jumala ja patufe wahel, kes Jumala
armu põlgab, wiimne kõnelemine! Hiljuti lugefin
ma ühest pojast, kes kodunt wälja läks, kui wana
isa teda küll kangesti palus tagasi jääda. See oli
„wiimane kõnelemine“, sest isa kufuti lähemal õi-
koju.

Wõib olla ehk on see artikkel wiimane kõnelemine,
mis Jumala armastujel sinuga on.

Wastupanijaile patufele ligineb tund, kui Jeesus

enam ta järele ei oota, sest et Ta mõdmatata kannatus
otša on lõppenud.

Eiis ja üksford õues palud:
Lase siise mind!
Käsi ringutades hulud,
Ta ei kuule sind;
Wilets patune, oh mõtle,

See, kes koputand
Kord su ukse ees ja oodand,
Eiis ei tunne sind.

Kui sa seda aimaksid, mis see tähendab saada ar-
must kantud ja maitseada Jeesuse armastust, ja tuleksid
rutusti. Do, lase ennast ära võita — Jeesus ootab
ju järele, ära lase Teda kauem oodata!

Kolgata rist.

R. L. Marley.

Ehk küll palju wenna werd walas inimsugu,
on siiski ta süngem weritöö — Kolgata
rist. Et tahtnud inimene, et pidi walitsema
waim liha üle, et walgus pidi paistma roo-
jasesse hinge. Liig sügaw oli südame õö.

Tappis inimene oma
Jumala, löi risti külge
igawese armastuse. Tah-
tis kustutada helkja elu-
laterana, jumata elu siise-
mist. Ent ei wõinud
surra elu, ei wõinud kus-
tuda tõe walgus ega lõp-
peda surmas Jumala ar-
mastuse jõuallikad. Süngi
rist sai ainult igawese
armastuse tumedaks foo-
niks, milles löi koitma
ilusam armastuse tuleleek.
Sügaw on surm, kuid
sügawam siiski on elu.
Surm ei ole wiimane,
waid elu!

Tahtis võita inimene
wägiwallaga ja werega,
süüitas aga põlema igawe-
ses kõlblises suuruses
Jumala au laterna. Mi-
nult nähtawat isu võib
hukata, mille läbi waba-
newad elu igawesed jõu-
allikad ning awanewad
aimamata eluwõimalused.
Kolgata on waimu wõit
liha ja pimeduse üle, ta
ei ole kaotus, waid pii-
ramata wõit brutaalsuse
ja tooruse üle.

Mis wähe on usul
ja mõtteteadusel? Usk on
jõud, jumalik jõud, mis
awaldub inimese jõuetu-
ses; mõtteteadus ainult
õpetus. Kolgata rist on
ristiusu jõu allikas, Ju-
mala wägede tähhendamata
aitade awatud uks. Kõik
usk, millel puudub Kristuse
wabastaw ja eluunen-
daw werewägi, on muutunud
tühiiseks mõtteteaduseks.
Kristiusk tõeline ei ole iialgi
olnud paljas õpetus,

waid Jumala wägi — loow,
tõstew wägi. Selle-
pärast on suurim kuritegu
Kristuse siisemise elu-
loowa ja uuendawa usu
läbielamise wastu mõistuse
jäakeldris wõrsunud moodne
usuteadus. Kristust on
ta alandanud inimeseks ja
inimest tõstnud Jumalaks.

Taylor Green.

Keetsemanes.

Rist on ülim eluproow, kõik tühi ja mäda wariseb
tema ees ja all, püüma jääb waid igawene, tõeline.
Kõik mõõdamine w lähew siin mööda. Kristiwoorma all
aga kaswab inimese siisemine jõud ning lööb särama

Ja Kolgata rist? Selle
on nad katnud tühiise
ilukõnede paberlilledega.
Kuid läbi põletab Kris-
tuse risti igawene armas-
tuse tuleleek inimõistuse
pabermajad. Kristitules
põlewad kõik inimitööd.
Inimitöö tulelekidest saab
aga uuesti ja kaunimas
säras ülestõusmist pühit-
semata Kolgata armastuse
surematu tegu — Jumala
lunastuse wõidumärk. Ole
terwitatud ja wõitmatu
Kolgata rist, Jumala ar-
mastuse kõrgem ilmutus!

Ikka weel seisab omas
algjõus Kolgata rist, ehk
aastatuhandete jooksul te-
ma wastu küll on puruks
jooksunud inimitarkus ja
ebakultuur. Läbi aasta-
tuhandete langeb ta muut-
mata walgus ning uued
ja uued miljoniid rikkaid
ja waeseid, kuulsaid ja
lihtinimesi on omi põlwi
ta waitfel künkal nõtku-
tanud ning lohutuse ja
igawese elu leidnud. Ikka
weel on Kolgata rist, kodu
kodutuile.

Palju on meil kul-
tuuri wälisk, ent puudub
südame kultuur. Siin
risti all sünnib tõeline si-
semine rewolutsioon, mis
toob igatsetud wabaduse
ja wennalsuse.

tõeline sifimine iludus. Iffa veel on ristikandjad ilusamad inimesed. Risti ainult lahutab meid tühihest ja madalast saades ühtlasi taewaredeliks.

Dean küll, et naerab maailm risti ja ristikandjaid. Naerab sellepärast, et ei ole läbi elanud lunastawat ristiwäge ja ei ole mõistnud ristikandmise saladust.

Tänu igaweise armastuse ohwriajeme eest, kust meile hoomawad wabastawad ja õnnestawad elujõed. Risti wäe läbi wõrjuwad inimsoo wabamad, tugewamad ja ilusamad inimesed, kes kannawad nendega taewalist õhkkonda ja Kristuse talle nägu.

Iffa veel oled ja, Kolgata risti, kodu kodutuile!

Reetsemane.

Kui Reetsemanes waiksel ööl
Silmili maas kord Kristus IJa palus
Ja kaebelidtega õhku täitis,
Kus allik kuulis Tema häda weel,
Kuuhelki peegeldades waikseis wetes, —
See oli tund, mil ingel tuli nuttes
Jumala troonilt, astus ilmale
Ja walukarika tõi Päästjale.
Seal Õnnistegija film risti nägi
Ja ennaft selle küljes rippuwat
Kui lõhkikistult. Naelad lõhuwad
Ta wäljasirutatud jalgu, käsi.
Peas okaskroon, kus iga okas imeb
Tast werd; ja kaugel õudselts kuuluks
Just nii kui tume kõue kõmiseks.
Werd tilgub, ristilt kaewe tõuseb,
Nii tasane,
Siiski nii piinarikas. —
Seal õhkas Kristus, waewahigi walgus
Ta otsale.

Ju pimenes maailm, weel päikene
Kui furnult hallil taewawõlwil ujus,
Ja surmawalu kannatades wankus
Nüüd ristisrippujal pea rinnale.
Kolm kuju risti alla maha langend;
Ta näeb neid seal kui hallis udulooris,
Ta kuulis, kuidas raskelt rinnust tõusis
Wärisew õhkamine, jõud neil raugend.
Oh armastust! Mis tuua selle ligi?
Waat', Ta neid kolme kõiki ära tundis.
Tal weri soontes seisatama kippus,
Rangemalt walgus hgi.

Päikene kadus, rõhum pimedus
Risti ja walu enesesse surus.
Külm waikus, kolelam kui kõuemürin
Nii raskelt, piinawalt nüüd õhus ujus.
Ei eluwaim maalima täida,
Seal ainult õudset tühjust leida;
Ja ülalt ristilt kostab häälekõmin:
„Mu Jumal, miks su arm mind jättis?“
Nüüd tundis Päästja surmapiina
Ja walul nuttes ütles tafa:
„Kui wõimalik, siis mingu, IJa,
See tund m'ust mööda!“

Wäik sähwatas, ja säraw walgus
Nüüd pani terve risti hiilgama;
Miljonid nägi Jeesus koguma
End risti ümber, sellest kinni hoides
Käed, käekesed Teda tänastid,
Ja nende seltsi ühinesid
Need hinged, mis weel polnud sündinud;
Ja nii kui suits, maa sügawusest tulnud,
Surnute palwed tõusid haudadest. —
Seal Jeesu armastus löi lõkendama,
Ta hüüdis: „IJa, kuidas tahad Sina,
Nii sündku tõest!“

Kuu ujus waiksel taewasinas
Ja punus lilledele kena pärja;
Lillede wahelt ingel astus wälja
Ja Päästjat kinnitas.

A. Droste-Hülshoff järele

D. W.

Näpunäiteid meie elu teostamiseks Jumalas.

Ewangelist H. Witheer. Eestistanud Marie Kerg.

On inimene julge, et ta patud on andeks antud, siis märgitakse ta Jumala Waimu pitseriga. Püha Waimu läbi pitserimine teeb meid tõstesteks Jumalalasteks. Paulus ütleb: „Kelles teiegi, kui teie wõtsite uskuda. olete otsegu pitseriga kinnitatud, töötatud Püha Waimuga“ (Gew. 1:13). Kui ja Õnnistegijale õiglaselt oma patud oled üles tunnistanud, siis on Ta sulle oma sõna järele andeks annud. Ja kui ja usus Tema läbi kordasaadetud lunastustöö peale waatad, ennaft Tema hoolde ja kätte annad, Tema sõna kuuled, siis saad ja Tema Waimu osaliseks. Palu Issandalt Püha Waimu,

et Tema sind pitseriks ja täidaks. Luuk. 11:13 ütleb Õnnistegija: „Taewa IJa annab Püha Waimu neile, kes Teda paluwad.“

Inimene, kes tõesti pöörnud ja uuesti sündinud, on kitsast wärawast läbi pääsnud. Sa oled estimefe otsustawa sammu eluteel astunud, oled kitsa tee walinud, mida käib wähe inimesi. Sa wiibid aga alles maa peal ja pole weel mitte taewa jõudnud. Sa pead nüüd kitsast teed mööda käima. Selleks pead sa head usuwõitlust wõitlema. Iga hea asja pärast peame maailmas wõitlema, jeda enam elukrooni pärast, mida see kätte saab, kes kui Jeesuse

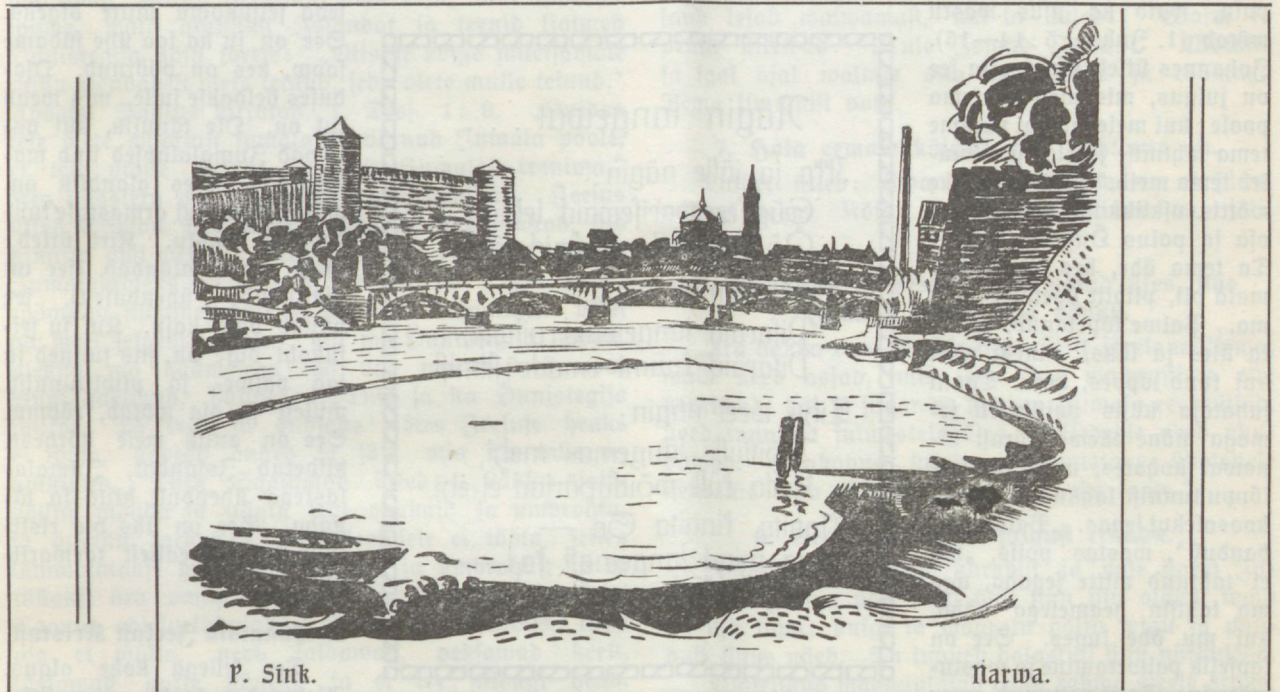
Kristuse hea mõitleja kitsale teele jääb ja kõik muud maha jätab, et mõitjana Jeesuse ees kord püüma jääda. Tahad sa oma sisemisele inimesele tugewust omandada, et sa mõitjana elust läbi läheksid, pead sa armuabinõusid, mida Jumal sulle annud, suurel mõõdul tarvitama. Sellepärast pea järgmist meeles:

1. Loe igapäew piiblit.

See wast Johannele ewangeeliumiga algus ja loe igapäew kõige mähem üks peatükk kuni sa järgimööda kogu piibli oled läbi lugenud. Siis hakka uuesti algusest peale. Keegi Jumala sulane ütles mulle kord, piiblit sada korda läbi lugenud, mõtlestin, alles nüüd hakkas lugema, nii armsaks ja ikka armsamaks oli ta minu meelest läinud. Oh, kui suur warandus peitub piiblis, mida ainult see omandab, kes palwetades loeb. Sellepärast loe palwetades

igapäewases usklikus piiblitugemises teemanteid leiaksid! Piibel on elupuu, mille toredas rohelistes ladwus taewa waimutuuled kord waikselt sahisewad, kord mõimukalt mühawad, mille wili terwenemist, jõudu, terwist ja igawest elu patust mürgitatule annawad.

Jisraeli lapsed korjasid enne päikese tõusu manna oma nõudesse, sest hiljemini sulas see ära. Nii korja ka sina wara hommikul taewa mannat. Tõuse hommikul weerand tundi waremini ja kasuta seda aega palwes piiblitugemiseks. Jisraeli lapsed said iga päew ainult ühe päewa osa manna korjata. Teisel päewal hakkas see haisema. Sa ei saa mitte homse päewa eest korjata, see on, piiblit lugeda. Iga päew pead sa uut jõudu temast mõtma uue päewa jaoks. Usu kindlasti, et Jumal oma töotuse täidab. Püüa Jumalafõna järele elada, siis õpid sa seda alandust.

P. Sink.

Narwa.

piiblit. Noor suurtsugu naisterahwas pühitfes oma sünnipäewa. Kõikfugu kallihinnalisi kinkisid, ka kirju, oli talle annetatud. Ta jäi sellest hoolimata kurwaks. Mispärast? Oma kihlatud peigmehelt ei olnud kirja, kaarti ega kinki tulnud. See wihastas ja kurwastas teda. Wiimati õhtu eel tuli weel kord postipois ja tõi peigmehelt wäikeste pakikese. Ta awas rõõmuhõiskega. Aga musta kuuli seest leides, pörkas ta petetuna tagasi. Pahaselt musta kuuli maha heites, lõhkes must ümbrik ja wälja paistis hõbe kuul. Ka see lõhkes ja nähtawale tuli kuld kuul. Kui suur oli aga ta üllatus, kui ka see awanes ja selles peitus hinnalife teemantkiwiga kuldsõrmus. Just niisama on lugu piiblitugemisega. Pöörmata inimese meelest on piibel „must kuul“ mida ta wihaselt maha wiskab. Kes on pöörnud, sellele awaneb must koor ja ta näeb hõbe ja kuldkuuli ja leiab wiimati teemantkiwiga sõrmuse. Ma soowin, et sa

Siis elad sa Jeremiaga seda läbi, et Jumalafõna sinu südames kui hele tuluke põleb ehk Emmause jüngritega rääkides: Kas meie süda meie sees ei põlenud, kui ta meile kirja seledas?

2. Palweta igal ajal.

Ära mine hommikul tööle, ära astu inimestega ühendusse, enne kui sa palwes Jumalaga ennast ei ole ühendanud. Harilik piiblitugeja loeb palwetades. Tule kiitmise ja tänamisega hommiku wara Tema palge ette. Sul on põhjust tänada, sest sa oled igawestest surmast päästetud. Siis palu Teda, et Ta sulle jõudu annaks, sind walgustaks, hoiaks, julgustaks Jeesust tunnistada j. n. e. Kõige wäheema asja pärast mõid Tema rääkida, Ta saab sinust aru, Ta on su parim sõber. Taaniel palus kolm korda päewas põlwilt maas Jumalat. Ta oli õnnistatud mees, ta mõis julgesti lõwide koopasse minna: Tal

olid lahtised aknad Jeruusalemma poole. See oli tema jõu ja õnnistuse saladus. Iira lasi ennast ülesliita töö läbi palvetamast eemale hoida, sest see oleks su sisemisele ja välimisele elule suureks kahjuks. Luther ütleb: Kui mul väga palju tööd on, siis teen ma kaks tundi kauemini palwet. Palwe on usu kraadiklaas. Jeesus elas wahet pidamata palwes. Wara hommikul, kui jüngrid alles magasid, läks ta kõrwe üksildusse palwetama ehk wiibis ööd läbi palwes. Ta omandas palwes jõudu, nii et Temaist jõud wälja hooas. Ristiinimesel, kes ei palweta, puudub jõud.

Kes tões ja waimus palweta, sel on jõudu kitsal teel rändamiseks ja patule wastupanemiseks. Ristiinimene, kes ei palweta, on furnud kala sarnane, keda wool kaasa wiib, ristinimene, kes palweta on elawa kala sarnane, kes woolu wastu ujub. Pea meeles ka, et ja omas palwetes mitte üksi ei palu, waid ka usas wastu wõtad (1. Johan. 5:14—15). Johannes ütleb siin: „Ja see on julgus, mis meil on tema poole; kui meie midagi palume tema tahtmise järele, siis kuulub tema meid.“ Wäike poisike wõttis usklikkude koosolekust oja ja palus Õnnistegijat, et Ta tema öde, kes weel pöörmata oli, piiblit õpetaks lugema. Palwe lõpetanud, tõusis ta üles ja läks, ennem weel kui tund lõppes, koju. Tunni juhataja küsis poisikest tema maga mõne päewa pärast tänaval kohates, miks ta enne lõppu tunnist lahkus ja sellega koosolekut segas. „Palun wabandust“, wastas pois, „ma ei tahtnud mitte segada, aga ma tahtsin heamelega näha, kui mu öde luges. See on lapselik palwetamine ja wastuwõtmine. Ta ei pettunud omas usus. Roju jõudes leidis ta tõesti öde piiblit lugema. „Kes palub, see saab! Kes koputab, sellele awatakse!“

Kes palweel elob, palub ka soojalt teiste eest. Õnnistegija õpetab meid palwetama: „Sinu riik tulgu! Jumal ütleb: Ma tahan wahimehi Siioni müüridele panna, kes ööd ja päewa ei waihi, kuni Jeruusalemma müürid on üles ehitatud. Mooses, Daaniel ja kõik tõsised prohwetid tegid eestpalwet oma rahwa eest. Õnnistegija teeb meie eest Isa ees eestpalwet. „Ma olen sinu eest palunud“, ütles Ta Peetrusele, „et sinu usk mitte ei lõpeks.“ Kes teiste eest palub, omandab ise kõige enam õnnistust. See wahet pidamata palwet teiste eest, fugulaste eest, kes weel pole pöörnud, naabrite ja tuttawate, kõigi Jumalalaste eest, keda ja tunned, oma õpetaja ja kõigi inimeste eest (1. Tim. 2:1). Abrahami eestpalwe peale päästeti ta wennapeeg Lott Soodomast. Esimeste ristiinimeste usklikku eestpalwe peale wabastati Peetrus wanglast. Mulik Preestri amet! Õnnis

oled ja, kui ja igapäew jeda teed! Kui Õnnistegija palwetas, awati taewas (Luuk. 3:21—22). Nii samuti loeme Tehwanusest. Kui me tões ja waimus palume, siis tunneme, et Jumal meiega on. Taawet ütleb: „Kui ma sind appi hüüan, siis annad Sa mu hingele suurt rammu!“ Tõsine palwetaja tõuseb põlwedelt kinnitatud üles.

Kui oled ja Õnnistegijat kurwastanud, mine kohe Ta juurde ja palu Talt andeks. Tema on ikka seesama Õnnistegija täis armastust, Tema päralt on wägi ja au. Sellepärast palu, palu ikka!

3. Otsi ühendust piibli alusel seiswa usufeltiga.

Esimesed ristiinimesed olid ikka üheskoos, nii see peab ka ikka olema. Alma-inimesed ütlevad: „Igaüks feltib omajugufega.“ Ühe uskliku seisukoht, kes juhtumist ei tarwita, Jumalalastega ühenduse astuda, ei ole mitte õige. Zinzendorf ei tunnista seda seisukohta mitte õigeks. See on ju ka iga ühe südame soom, kes on pöörnud. Osa-duses öeldakse sulle, mis wead sul on. Ole tänulik, kui us-tawad Jumalalapsed sind manitsenad. Kes alandlik on, wõtab seda, kui armastuse tundemärki wastu. Kiri ütleb: „Kes ennast alandab (see on usklikkude ühendusest), see piitab oma kasu. Kui su seisukoht õige on, siis tunned sa iga palwe- ja piiblitunnist, millest sa oja wõtad, rõõmu. See on aulik meie kõrgesti kiidetud Isandast, Jumalalastega ühendult kiita ja tänada. See on üks oja ristiinimese maapealsest taewariigist.“

4. Tunnista Jeesust Kristust.

See sellega kohe algus. Aleksander laskis iga silla, mille üle ta oma sõjawäega oli jõudnud, häwitada. Sellest said sõjamehed aru, et neil wõimatu oli taganeda. Igaüks, kes toore ja wastupanija inimsoo keskel Õnnistegijat tunnistab, katkestab sellega sõdeme ja sillad maailmaga. Kes kohe alguses Jeesust ei tunnista, jätab kuradile tagumise ukse lahti, kust ta esimesel juhtumisel sisse poeb. (Matt. 10:32—33). Õnnistegija ütleb selge sõnaga, et kes Teda siin maa peal ei tunnista, seda Tema ka oma taewase Isa ees ei tunnista. Kui sa Jeesust mitte ei tunnista, siis ei õpi sa Jumalalapse õnnistust mitte tundma, sest sõdamega ustakse õiguseks ja suuga tunnistatakse õnnistuseks (Room. 10:10). Kes kartuse pärast inimeste ees ei julge Jeesust tunnistada, see ei wõi usuelus mitte edasi jõuda. Siis ei aita meie patustpöörmine üksi midagi. Pühakiri ütleb: Kartus inimeste ees on wõrk, millega kurat tuhandeid seob. Kui sa ennast inimeskartusest ei saa wabastada, siis oled sa kadunud! Noormees,

Nägin langewat . . .

Ikka ja jälle nägin:

Sügisese warisewaid lehti,
Öö foonil langewaid tähti.

Weel tihemalt nägin:

Pisaraid langewaid pilwist,
Pisaraid tuumi emade silmist.

Lihiti weel nägin:

Wõitlusis langemas mehi,
Keda küll wõidupärjad ei ehi.

Kinnita, kinnita Sa —

Hoia mind langemast ka!

P. Sint.

keda ma tunnen, tuli ärkamisele. Ta tegi minuga sellisid omas toas palwet, et patud talle andeks antaks ja oli rõõmus, et ta Kristuse õnnistust oli omandanud. Ta ütles mulle aga kohe: Ei tea, kas julgen kaastöölise ees Õnnistegijat tunnistada. Ma palusin teda väga igatahes, maksu mis maksab, Kristust kui oma isiklikku Õnnistegijat ja Päästjat tunnistada. Ta ei teinud seda. Ta kaotas muidugi oma rahu ja salgas Jeesuse ära. Kui raske oli tema elutee! Kes Jumala tahtmist teab ja selle järele ei tee, see langeb kahekordse karistuse alla, ütleb Õnnistegija. Sellepärast heida enesest inimeskartus! Ütle igapähele, et sa Õnnistegija käsialune oled.

5. Tööta Jeesuse heaks.

Patust pöörnud ja Jeesust teenima hakanud! See peab sulle kindel olema. Sa ei aja enam taga maailma, pattu, iseennast, oma tuju, omi isiklikke soovide, vaid ainult Jeesust ja teenid ligimeist Õnnistegija käsu järele: „Mis te kõige viletsamale minu wendadest olete teinud, seda olete mulle teinud.“ Apostel Paulus kirjutab 1. Tesl. 1: 9. „Kuidas teie olete wõdraist jumalast pöörnud Jumala poole, et teie pidite elawat ja tõstid Jumalat teenima.“ Kes päästetu on, see hakkab teisi päästma. Jeesus ütleb Siimon Petrussele: „Kui sa kord pöörad, siis kinnita omi wendi.“ Kes Jumala armu läbi tõsteks Jumalalapseks on saanud, see töötab Tema hääks rõõmuga südameunnil ja mitte kui käsialune. Mul on weel selgesti meeles: kui ma Õnnistegija leidisin, oleksin ma häamelega iga ühe warukast tänawal kinni hakanud, hüüdes: „Tule ja ka Õnnistegija juurde, Ta teeb ju õndsaks! Kes Jeesuse heaks ei tööta, kaotab anded ja jõu, mis Ta talle on kinkinud. Tark Saalomon ütleb: „Läksin laisa põllust mööda ja nägin seal ohakaid ja umbrohtu, ja õppisin tarkust!“ Kes Jeesusele ei tööta, selles lämmatatakse hea seeme ohakast ja umbrohtu ja ta süüakse ära omast roostest. Laiskuse tagajärjel sai Taawet abielurikkujaks. Need, kes ühenduses tööst osa ei wõtta, need laidawad, peksawad keelt, tõstawad kurje kõnesid ja ei tee midagi head. „Wanal heal ajal“ läks kord mees autobusega sõidule. Selleks tuli tal pilet osta, küsiti temalt, kas ta esimeses, teises või kolmandas klassis soowib sõita. Piletiga wankrisse astudes waatas ta imesustega ringi, üht ainsat ruumi ees leides. Kui nad natuke aega olid sõitnud, sai ta asjast aru. Tuli mäest üles sõita. Kutsar pukist käskis: „esimene klafs jääb istuma, teine klafs jookseb wankri kõrwal, kolmas klafs tõukab tagant.“ Nüüd sai ta asjast aru. On olemas palju nõndanimetatud ristiinimesi; juhataja peaks väga tänulik olema, et nad kui rikkad, astatud, „iseäralised“ inimesed tema ühendusele liituvad. Ei, niisugustest esimese klassi ristiinimestest ei pea Õnnistegija mitte lugu. Teised ei nõua mitte nii suurt au ühendusest, nad on aga kaafas käijad, nagu need, kes wankri kõrwal jookswad teise klassi sõitjad. Peale selle on, Jumal tänatud, tõesti pöörnud, kes aru saawad: ma olen selleks pöörnud, et Jeesust teenida, ma tohin kätt külge

panna ja ewangeeliumi wankrit aidata edasi tõugata. Nad lepiwad kõige halbema tööga, sest nad ei oti ilma ees au ehk aupakkumist; neis on Jeesuse Kristuse waim, teenimise, töötamise ja iseennast ärasalgamise waim. Kui sa sulle usaldatud naeltega ustawalt kaubeldes kolmanda klassi ristiinimeseks oled saanud, siis peab Jumal sind esimese klassi ristiinimeseks. „Kes mind teenib, seda austab minu Isa!“ ütleb Õnnistegija.

Ole omas igapäewases kutses niisama ustaw, kui Jeesus töötades. Jumalakartus on igas asjas kasulik.“ Tee iga tööd siin maapeal, nagu sünniks see Tema filma all ja Tema heaks. Seda wiisi kujuneb kogu meie elu üheks Jumalateenistuseks.

6. Ole üks neist, kes Õnnistegija ilmumist ootab.

Ole targa neitsi sarnane, kes walmib ja kellel waimuõlt küllalt on. „Õnnis see sulane, keda Jeesus leiab walmimast, kui ta tuleb!“ Waim ja pruut ütlewad: „Tule Jeesus!“ Wõiksid sa igal ajal walmis olla, palwetada ja rõõmuga Tema ilmumist oota.

7. Soia eemale kõigest, mis kahtlane on.

Luther ütleb: südameunnistuse wastu ei sünni midagi teha. Kõik, mis sulle kahtlane on, jäta tegemata.

8. Tunnista inimestele oma patud üles, kus Jumala waim seda nõuab.

Ära hakka oma elu üle iseäraliselt järele mõtlema, vaid need asjad, mis ikka sinu waimuõlma ette kerkiwad, kui sa sügawas palwes Jumala ees wiibid, need tunnista inimestele üles, kelledele need puuduwad. Jaakobus ütleb: „Tunnistage üksteisele ühekeskis oma eksitust, et teie terweks saate.“

9. Ära lasse eneselt julgust riisuda.

Julguseta olek on kuradist ja pole ilalgi Jumalast. Jeesus pole mitte üksi sinu usu algus, vaid ka usu lõpp; kuigi ta määratu palju wigu ja puudust sinus näeb. Ta tunneb halastust sinu nõrkusega.

Walelikud maakuulajad tegid rahwa meele araks, Joosua ja Raaleb aga ütlesid Jumala peale lootes: „Me sööme hiiglased nagu leiwa ära.“ Argade oia peab tule ja wäawliga põlewas järwes olema (Johann. ilm. 21: 8). Joosua ei waadanud mitte kindlate linnade, vaid oma Jumala peale. Nii waata sina ka igal ajal üles! Keegi ütles: kahe penniga, kui iga filma peale ühe paned, wõib inimese ees kogu maailm kinni katta. Wäikeste asjadega tahab kurat meid keelata Jeesanda peale wamatamast! Pane talle wastu usuwäes. Kes Tema peale waatawad, hiilgawad siin nagu Tehwanus waenlastelt kiwidega heidetuna. Siis on sinu elu kõik ristiinimese omana õnnistatud ja igawene ärärääkimatu au sinu oia.

10. Näita armastust kõigi Jumalalaste wastu üles.

Mõned usklikud on partei-meelsed. Nad hoiawad oma partei ja koguduse poole; kõigi teiste wastu awaldawad nad umbusaldust. Spurgeon jutustab

jelle pildistamiseks järgmist: Mees pidi pimedal ööl läbi metsa minema. Hirmuvarin käis tal üle ihu. Teed kätes ja oma ette waadates, nägi ta mõlemal pool teed meest feiswat, arwatavasti rõõmleib. Wõttis südame rindu ja läks teed mööda edasi. Tähenдатud kohale lähenedes, kus mehed pidi feisma, kargas ta arwatava rõõwli körise ja haaras teda tugewa käega kinni. Keda ta aga kinni haaras? Ilmsüüta metsapuud. Kartus ööpimeduses tegi puud rõõwlitteks. Ära tee sina niisama ja ära mõtle, et teistest usutunnistustest Jumalalapsed tondid on. Difi nendega ühendust tõsifes armastuses nii palju, kui sul wähe wõimalik ja hakka jumaliku armastusega nende ümbert kinni. Önnis Wesley jutustas kord, et kui ta kord taewa jõuab ja järele pärib, kas seal ka methodiste on, wastuseks saab: Ei. Ehk baptiste, wabakiriku liikmeid ja wastuseks saab: Ei. Siin on ainult Jumalalapsed. Parim kogudus on ainult Jumala templi tugi, mis pole inimeste kätte läbi ülles ehitatud, waid elawatest kividest Püha Waimu läbi Jumala enese algatusel. Peaasi on, et ja Püha Waimu läbi üheks ihuks oled ristitud (1. Peetr. 2: 5; 1. Kor. 12: 13). Kui ehitus walmis on, wõetakse kõik toed ära.

11. Wase ennast igas asjas Jumala Waimu juhtida.

Et see wõimalik oleks, peawad kõik teised soowid waikima.

Rahklastes juhtumistes, kui ja, — ehk ja küll omi tahtmist taga ei aja, — mitte selgesti Jumala tahtmist aru ei saa, pane tähele, et need „kolm walgust“ on ühendatud: Jumalafõna, sinu südame-tunnistus ja wälimised juhtumised. Raptenilt, kes ööpimeduses laewa sadamasse juhtis, küstti, kuidas ta pimedas õigel teel näeb juhtida. Ta näitas kolme walguse peale õeldes: Kui need kolm walgust minu filmis ühes joones on, siis juhin ma laewa õieti. Ka sina saad oma elulaewukest õieti juhtida, kui ja ikka kokkukõlas elad:

1) kogu Jumalafõnaga,

2) oma südametunnistusega, mis Jumalafõna külge seotud,

3) näpunäitega, mida Jumalasaatus wälimiste juhtumiste läbi annab.

Mõned inimesed püüawad Jumala tahtmist loofi ehk piiblisalmi tõmbamise läbi teada saada. Jumal on Wanas Testamendis oma tahtmist mõnes juhtumises loofi läbi awaldanud, Uues Testamendis aga on meil Püha Waimu wõidmine, mis meid igas asjas juhib. Johannes ütleb: „Ja teil on wõidmise and felt, kes püha on ja teie teate kõik (1. Johan. 2: 20, 27).

12. Jää oma kutsele truuks.

Mõned pöörnud on jelles oma walitud teed käinud, mis neid sisemisele hukkamisele on wiinud, et nad pärast pöörmist oma maapealsest kutses on loobunud. Eftti näita ennast omas maapealses kutses kui tõsine Jeesuse Kristuse tunnistaja ja kui Jeesuse hingede püüdja. Muidugi tarwitab Issand töötegijaid oma wiinamäkke. Ainult selge jumalik kutsumine õigustab sind Jumala wiinamäes töötamiseks omast kutses loobuda. Jialgi ei kutsu Jumal isikut iseäralikule Jumalariigi tööle, kes omas maapealses kutses ustaw, truu, hoolas ja õiglane ei ole. Laijad ja logelejad ei kõlwa mitte Jumalariigi tööle.

13. Walwa, et ja kuradi suurimas kiusatuses ei lange.

Jumalalapse elus on „kurje päewi“ (Cew. 6: 13), millal filmanähtawalt kogu põrgu on wandunud teda langemisele awatella. Önn julle, et ja seda tead, ja önnis oled sina, kui ja ennast kogu Jumala sõjariietega katad. Riüütklid magasid wanal ajal sõjariides. Nad tahtsid igal ajal waenlase kallalekippumisel olla walmistatud. Sellepärast ära usalda iseennast ialgi, waid walwa ja palu kuni ja oma südame kuningat Tema aus näed.

Ka tarwilik.

Selle pealkirja all olen tunnud tarwilikuks meie noortele midagi juhatusi anda selles, mis elus wõib ette tulla. See on: „Samm abielu“. Et abielu Jumalast on seotud, siis on tarwis, et iga usklik seda sammu astudes Jumala tahtmist ja juhatusi hoolega tähele paneks. Önnis ja õnnelik on elu, mis Jumalafõnast ja waimust juhataatke: See sünnib meie elus, kui oleme sõnakuuljad lapsed oma taewa Isale. Tawet ütleb, et noor inimene oma eluteed õieti wõib seada, kui ta Jumalafõna rada hoiab (Laul 119: 9). Palju tahetjusi ja kibedaid piisaraid on walatud seepärast, et nii tähtsat sammu Jumalafõnast hoolimata liha meele ja üsna kõrwalistel wale põhjustel on astutud. Ölgu iga noor selles niitähtras asjas ettewaatlik. Meie Issandast õeldud juhtfõna, „Käi minu järel“, wõib ka selles asjas juhiks olla. Selle sõnaga armas noor wend ja õde kaalu oma ettewõtet. 1) Kas see abielu, mida mõtled, ei takista sind Jeesuse järel käimast. 2) Kas on sinu walitud abikaasa selles proowitud, et ta sind usuelus tahab edasi aidata, sinuga ühel meel

wõideldes ja paludes. See on hea, kui abielupaar mõlemad ühe koguduse poole hoiawad, muidu ei lähe kodune Jumalateenistus hästi forda. Kui sinu mõeldaw abielu eeltoodud põhjustel sinu usuelule head ei tõuta tuua, siis on parem alguses kohe sest mõttest lahtuda, et mitte muil põhjustel oma meeiefindlust kaotada. Jeesus ütleb taas: Kes ei jäta kõik maha ja ei käi minu järel, see ei wõi minu jünger olla (Laul 14: 26—27). See on ekfitus, kuidas mitmed mõtlewad: See on hea, et ma ise usun, mis mul sellega asja, mis mu abikaas ehk perekond teeb. Riisugune on Raini meel, aga Jeesus ütleb neile, kes Temalt elu tahawad: Mine kutsu oma mees ehk naine ka ja tule minu juurde (Joh. 4: 16). Jumal armastas Abrahami sellepärast, et Abraham oma perele õigust, Jumalafartust ja usuteed õpetas (1. Moos. 18: 19). Ajawool on maailma rahwad wiinud riisugusele seisukohale, mille kohta Issanda sõnad Noa ajast selgesti näitawad: (Matt. 24: 37 ja 38.) Jumal waatas, et liha oli oma wiisid ära rikkunud (1. Moos. 6: 12).

Kas praegusel ajal ei lähe see sõna täide. Kui waatame selle hulgaliste lahutusete ja mitmesuguse abielu peale, mis ühelegi kombele ei wasta. Ajalehe weergudelt leidub wähest kirjeldust, kuidas abielu heitmine mõnele üsna elufutjeks saanud, et see läbi hoopis koralisi eesmärke saawatada. Mitme noore inimese elust on abielu heitmise läbi kordu w kurbmäng saanud, mis raskeid ja weriseid arme mälestusse jätab. Jsegi kained usmata inimesed lööwad praegu niisuguseid juhtumisi nähes kohkuma ja küsivad: Mis saab meie lastest ja kuidas hoida neid häbitu seltskonna eest? Kas tohime lasta oma noori usklikke hoiatamata sammusid teha, mis niisugustele järeldustele wiivad? Ei, tuhat korda ei. See oleks ettekuulutatud õnnetus. Jumalajõnas, mis wanasti Tema rahwale on õeldud, maksab weel praegu. Sa ei pea mitte nendega langusteks saama; oma tüdrit ei pea sa mitte ta pojale andma ja tema tüdrit ei pea sa mitte oma pojale wõtma (5. Moos. 7:3). Seda seaduse sõna on mitmed oma üleastumisega roojastanud. Ei tunne nad kõik praegugi oma süüid, pealegi kiitlewad: pole wiga, mu elu on küllalt õnnelik. Jumala piff meel kannatab kawa inimeste kasuks, aga kord äkisti tuleb Ta kohus, mis tabab kõiki kahetsemata pattu ja üleastumist.

Teisjeks Jumalajõna keelab usklikkudele abielu lahutamise ja kord lahutatud poolega uuesti abielu heitmise. Oled sa sõber dieti lugenud, mis Jssand ise ütles niisuguse lahutuse ehk jälle lahutatud poole teistkordse abielu kohta: Jgaüks, kes omaist naisest lahkeb ja wõtab teise, see rikub abielu; ja igauks, kes mehest

äralahutatud naise wõtab, see rikub abielu (Luuka 16:18). Usmata inimestel on Jumalajõna wastu oma pärane seisukoht, aga sina usklik jää selle juures mõtlema! — Sõna ütles, et abielurikkujad ei pea mitte Jumalariiki pärima (1. Kor. 6:9—10). Noor inimene wõib hooletu eluga kergesti eksida; aga ekstitust parandada pole nii kerge. Jseäraniis raske on neil õigele teele tulla, kes end abieluliste ja perekondliste ekstitustesse lastnud siduda. Lahaksid nad weel meelt parandada, siis on sellest küljest neil määratud taistustes ees. See oli wäga walus kuulda Paabeli wangist tagasi tulnud Juuda meestele, kui preester Esra neile ütles: Lahutage endid wõõra maa naistest, mille läbi teie süüid Jumalarahwa peale olete saatnud (Esra 10:10—12). Kuid nad tegid seda, et tahtsid elada töötatud maal. Meiegi tunneme inimesi, kes selles asjas on ekstinud. Ja kus Jssand neid ärakadunud lappi kutsus nagu Samaaria naist, siis ei tea mis teha, kas mõnest ära lahkuda wõi elada mitme naisega nagu Muhamedi usuline, asi on sama halb kui Samaaria naisel. Paljud ei saa enam selle patu mäest üle, mis nad elus kofku on kuhjanud, ja nad peawad hukka minema ehk see teadmise neil küll hirmus on. Sellepärast armsad noored, olge sellest asjas hästi ettewaatlikud, et teil pole tarwis meelt heita ja kahetjeda.

Ustuge oma elus kõik sammud Jumalafartuse radadel; paluge ja otjige walgust ja juhatusi Tema pühajõnast, et teie elu wõiks õnnistatud olla nüüd ja igawesti (Laaw. 1. 128).

Joh. P.

Ainult üks wäike haige laps.

Töökotta, kus palju töömehi tööl, ilmus ühel hommikul uus „jõud“ — uus tööline. Töölised waatlesid uudishimuga juurdetulijat. Iseäraniis paistis neile silma tema nõrk kehaehitus ning kaunis wanad riided. Käed olid kui määratud eluagseks tööks; harwad juuksed katsid pead; tema nägu — see sundis waatlejaid sügawale järelemõtlemisele. Ei olnud ta nägu küll mitte iseäralik, kuid temas oli midagi, mis ikka jälle tõmbas seda waatlema, sellesse süwenema. Waikne sisemine ilu paistis tema näost ja midagi palweõhkkonnast ünbritses meest ennast. Omale arusaamata olid töölised hakanud tase-malt rääkima ja tundus, kui waikisid tema juuresolekul isegi mässawad mõttelennud. Kaastöölised leidsid temas waikse, rahulise mehe ja truui ning osawa töölise. Tema kõneles ainult harwa, aga mis ta ütles, oli kaalutud, tabaw ja õige. Tema waikne, kuid lahke olek tõmbas kaastöölisi oma poole. Silmatorkaw paistis olewat, et tema igalpool, kus aga waja, oma awitawat kätt wälja sirutas ning igauhe hädast soojalt osa wõttis. Töölised ise olid märganudki, kuidas see tähtsuseta mees nende päale mõjus: toored naljad ja wandumine kadusid. Tema kõrgem elu oli ka neid tõmmanud kõrgemale. Kaastöölised panid tähele, et nende uuel sõbral oli harjumus kõiksugu kirjuid paberitükke, wärwi-

lisi klaasikesi wõi mõnda muud pisikest ärahaidetud asjakest üles wõtta ning kastikesse panna, mis tal töö juures alati kaasas oli ja et koduteel mõnda lillekest murda ja kastikeses koju wiia. Mõne aja pärast sai töölise seas teatawaks, et wäikeses majakeses, kus elas nende waikne sõber, lamas maas wäikene laps, wane-mate ainus. See oli wilets, nõrk olewus, määratud waludele ja armastusele. Ta ei olnud weel kunagi istunud ega käinud, ka ei olnud selleks mingit lootustki. Rahulikult lamas ta aastast aasta oma woodikeses, kusjuures ta näokene muutus ikka kahwatumaks ja kahwatumaks. Kunagi ei puudunud aga päikesepaistu sõbralik naeratus tema palgelt ja oma armastust püüdis ta igal wiisil ligiolijatele üles näidata. Paistis, kui wõiks ta ainult kaht nime-tada omaks: walud, milliseid kandis kannatlikult, ja armastust, millega soendas oma ümb-ruskonda. Iseäralist rõõmu walmistas temale isa koju tulek. Ta näoke hiilgas rõõmust ja kui armsad olid temale, kellel tundmata kõik kaunid mänguasjad, lihtsad isa kaasatoodud asjakesed.

Ajajooksul sai töölisele harjumuseks tähele panemata suurendada wäikest tagawara isa kastikeses. Iga läikiw kiwike, ilus nõop, mis nende arwates wõis wäikesele rõõmu teha, pei-

C. B. Leighton.

Koju.

deti kastikesse. Tihti walmistas üks ehk teine kodu lihtsa mänguasja ning mõnigi punasepõseline õun leidis tee tuntud kastikesse. Isa awaldas oma tänu kaastöölisele oma waiksel naeratusel, kui olid tähele panemata ilmunud uued asjad kastikesse. Töölised aga lugesid neist tänulikkudest silmadest seda südame rõõmu, mis nende armastus tema peale awaldas.

Wahepeal muutusid isa näojooned ikka kurwemaks ja kaastöölised aimasid, et armastatud haige lapsukese elu kustub wist pea, sest seda näitas isa kurb olek. Ühel hommikul oli isa koht töökojas tühi. Wäike kannataja oli lahkunud walude kannatuste maalt rõõmude ja igawese nooruse riiki. Leinajad wanemad aga tundsid end nii mahajäetuna, nii üksildastena, sest kannatawa lapse armastus oli neid nii tõmmanud, et nad sellest tihti peale õnnistust tundsid. Wanemate elu oli see läbi, et nende wäike abitu lapsuke jagas nendega kõik kurwastust ja muret, muutunud ilusamaks, kaastundelisemaks ning armastusrikkamaks. Ja töö-

lised? Ei wõinud nad olla enam nii toored, sest neis olid ärganud kõrgemad tundmused ja neid juhtisid suured jumalikud mõtted. Tundmata käsi oli nende elu madalusest wälja juhtinud elu kõrgemale waatepiirile.

Kui wäike puusärk wälja kanti, seisid kaastöölised majakese ees. Kõik olid end pärastlõunasest tööst wabastanud, et minna veel kadunu lapse hauale, kes nende elu juhtinud paremaile teedele, wiimast armastust awaldama. Seal seisid nad paljastatud päädega ja waatasid kurwalt kui neist wäike walge puusärk mööda kanti. Nad järgnesid sellele leinarongile. Kui puusärk hauda lasti, tõusid hulgad tööst karedad käed, et heita kaasatoodud lilled wäikese hauda. Waikselt pöörasid leinajad tagasi kodu poole. Tundmata, nägemata armastuse ja kaastundmuse kuldsidemed köitsid neid kokku üheks perek. Elu kõrgemate sidemete läbi aga tundsid nad endid ühendatud olewat igawese armastuse südamega. Täna nad „õppisid tundma uut ilma, kus kõik uus.“ Tõlk. M. Marley.

Pimeduse orus.

Kaugel, mustade mägede taga — pimeduse orus; kaugemal walguse särast täidetud hõõgust elust, kesk pori, magawad nad. — Kaugel. — Tungiwad walguse kiired, tungiwad, kuid ees seisawad mustad mäed, mis kustutawad iga heledamagi kiire. Miks nad seal magawad kesk haisevat pori, miks on seal nii pime? — Ah need mustad mäed! mustad mäed! Kuule! nad nutawa. Kostuwad haledad hoiged, wahel südant lõhestaw hinge kisa. — Oo, nad näewad

und kaugelt särawast walgusest ja elust mägede taga. . . Ah kuule! kes läheb appi, waadake waadake nad wajuwad — wajuwad haisewasse pori, wajuwad igawesti. — Oh, kes läheb! . . .

Kusagilt pimedusest kaikub naer — wõigas, öudne, kohutaw, kahjurõõmus naer. . .

Sügawamas pimeduses, wahest nagu ärgates kobawad nad ringi, aetud tumedast aimdusest kaugel särawast elust ja õnnest, sirutawad ülespoole oma porised käed — ülespoole, kus

hõljuwad nõrgad walguse warjud. Kusagil nagu tuksatab heledam wälgu kuma, aga see kaob — kaob pimedusse. Ikka on pime — kõik pime. Ei ole pääseteed — ei ole. — Jällegi langewad nad maha porri, jällegi kestab edasi uni — surmauni. — — — — Oo see on neetud surma ja pimeduse org! — Kas jääb igawesti see needmine nende peale? — kas jääb? — Ammugi juba on nad selle needmise all, ammugi juba lasuwad need mustad mäed nende ümber. — Oo see oli üks must päew — mustem kui ükski teine, kui sattusid nad siia surma ja pimeduse orgu — mägede taha. —

Kuule! — Korraga kõlab läbi pimeduse waewatute hoigamisest üle waikne hääl, kui muusika heli walguseriigis — hääl täis armastust, täis walu ja kaastundmust. Kostuwad sõnad, nii hingusele kutsuwad. „Tulge minu juurde kõik, kes teie waewatud ja koormatud olete, mina tahan teile hingamise saata!“ Kõik jääb waikseks — Nad ärkawad — waatawad. — Sealte lähew üks imeline mees — surmani waewatud nägu ja riided täis sülge, peas on tal okaskroon, õlal raske rist. — Siit ja sealte kostuwad imestuse hüüded. „Kes see on?“

— „Mina olen maailma walgus, käige minu järel.“ — Põlastawa naeruga pöörawad paljud talle selja. Liig wilets, waewatud liig täis sülge, liig näotu on ta neile. Nad ei taha minna selle walude mehega. Arwawad paremaks jääda porri ja magada edasi. — Weel hüüawad kahwatud huuled: „Mina olen tee ja tõde ja elu, kes minusse usub, ei pea mitte häbisse saama.“ Kaheldes astuwad mitmed talle lähemale. Neile hakkab paistma walgus. — Korraga näewad nad selles walguses iseendid. — Mustad on nende riided, must on nende keha, must nende süda. Kohkudes põgenewad nad tagasi. Ei

taha ju olla nad mustad, ei tahagi walgust, parem on pimedus, kus midagi ei näe. — Oo kas keegi ei tule — kas tõesti keegi ei tule. Kas on asjata tulnud see mees, kes kroonitud okaskrooniga, siia surma ja pimeduse orgu — neetud orgu. Kas on ta asjata tulnud siia walmistama teed, läbi mustadest mägedest. — — — Keegi ei tule — ei tule. — Ta lähew üksinda — üksinda. — Ta peal lasuwad mustad mäed. — Need rõhuwad Ta maha — üsna maha. — Kuid siiski walmistab ta tee — kitsa tee, mis wiib wälja pimeduse orust. —

Ja kui ta oli walmistanud tee, — kitsa tee, läbi mustadest mägedest, siis tuli ta tagasi kui wõitja. Weel hüüdis ta, meelitas ja kutsus: „Tulge, kõik on walmis, siit lähew wälja tee, ehk küll kitsas, aga ometigi wiib see wälja igawesse ellu, walguse — ja rõõmu maale!“ — — Kas weelgi keegi ei tule? — Aga ometi! — Siit ja sealte kostuwad nõrgad häälled. „Issand, me tahame tulla, aita meid!“ Rõõmuga lähew nende päästja neile wastu. Sirutab neile oma käed, haawatud käed. Aitab neid wälja haisevast porist. Paneb nende jalad käima kitsale teele. Ja nad lähewad, Päästja ise

nende eel. Neid saadab põlastaw ja pilkaw naerukoor. — —

Kusagil pimeduses kiristatakse wihaselt hambaid. — —

Kitsas oli see tee, nii kitsas, et tuli kõik maha jäta, ka riided seljast. Kuid siiski jõudsid nad wälja, walguse riigi wärawasse. — Seal nad põlwitawad silmas tänupisarad. Neile särab wastu uue elu koit. Langewad nende hinge rahupalmidelt koidupunast särastatud kaste tilgad. Weel üks samm ja nad ongi seal. — Kaugele jääwad mustad mäed ja pimeduse org.

A. Tilk.

Lähelend.

Õös sünges säratähti fõöstub.
Jääb pilwe ainult walgusniit.
Ja rahus taewal jälle õöstub —
kui ennemalt ta tume rüüd.

Nii säratäht mu hinges fõöstis.
Nii lõomas hinges walgusuld.
See waos. King end trõöstis:
Ma süütan endal ise tuld!

Aeg lendas. Säilis hinges süngus,
ei keegi süütand hinges tuld!
Ent pimedus waid kaswas — hangus,
too mattis alla walgusuld.

Ent saabus päew, mil süngus taandus.
Mul oli hinges walgusuld.
Ja hinges waikne rahu maandus.
Loo talweõine lähelend.

Ewald Mänd.

Õo tulekul.

— Astume alla! —

Wõi kardate te? Kas teie ei taha alla astuda elu sügawusisse ja pimedusse? Otsima murtuid ja koormatuid — üles aitama, keda on elu nii waljult alla röhunud, kes ägawad waludes.

— Kas ei kuule te ju nende hoigeid, mida tume walu wälja litsunud nende huulilt, mis nii kahwatanud . . . ja silmad tuhmid, wäsinud kannatusist.

Ent kui seisaksin õo tulekul lahingu wäljal. Ägedad wõitlused on masendades üle maa läinud. Mis see on? Maas lamawad kramplikult kokkutõmmatud kehad, waludes aeldes . . . ristatirästati üksteise üle heidetuna . . . surma oodates ja siiski põgeneda püüdes ta tulekul. Wiimane kahwatu loode helk kumastab nende nägusid lootusetusse — igawikku waatawad . . . wajub päike . . . tuleb õo — ja neilegi on see õudse õo algus.

Kuis nüüd ihkaks weel tõuswat päikest, weel uuesti elu alata, kuid nüüd juba teistsugusena.

— Hilja — hilja — ütleb kustuw päike wiimase na suudeldes nende ahastawaid nägusid.

Kas pole enam kedagi, kes lahutust tooks? — Kes ulataks karika täie külma wett janunejaile nende hingepiinas, kes walaks õli nende haawadesse ja neid kinni seoks? Kus on sanitarid, arstid, halastaja-õed? wõi peamegi hauakaewajatega leppima? Kas pole siin tööd? . . .

Õo tulekul on kõik uinunud. Kõikide silmle uni langenud. Mõned kui tahaks ärgata, teewad

katseid üles tõusta — kuid wajuwad peagi tagasi unne. Kuidas on ometi õhk nii raske — uinutaw . . . ja liikmetesse woolab roidumus?

Õo tulekul aga laastab ja häwitab waenlane hirmsamini kui kunagi enne. Neid weres maas lamawaid inimesi . . . maksab punane terror. Suurim lõikus surmale. — Katk, nälg, sõjad ja sisemised häwinemised.

Ja siiski on üks, kes ei näi tundwat wäsimust. Tasa astub ta nende keskele, püüdes siduda nende werest — nõretawaid ja waludes — — põlewaid haawu, neisse õli walada. Kuis hõõguwad ta silmad armastusest. Kas pole see, kes astunud alla sügawusisse oma waenlaste hulka. Need, kes kord risti lõõnud, teda sajatades. On siis ta seda unustanud?

Õo pimeduses hiilgab waskmadu ridwa otsas ja kes usaldasid teda waadata, said terweks.

See on halastaja Samaaria mees.

Astugem alla. Wiigem päikesepaistet pimedusse, trööstigem kurbi ja nõtru — pühkige pisaraid palgeilt.

— Mina tahan halastust, mitte ohwrit. —

Mõtles, et sinagi maas haawatuna hoigasid — ükski ei aidanud ega wõinudki aidata sind. Kui sa wõib olla meelt ära heites kisendasid, nähes lähenewat õöd, siis ilmus tema — halastaja Samaaria mees, keda sa ennemalt ära olid põlanud ja päästis sind. Ta andis sulle elu.

— Seda tegin Ma sinu eest — mis teed sa minu eest? . . .

P. Sink.

Noarootsiit.

Noarootsi kihelkond, Läänemere rannikul, veaks igale usklikule „Noorte Elu“ lugejale tutaw paik olema. Algas ju sealt umbes 50 aasta eest Rootsi misjonäri Thoréni läbi juur ärkamine, misjulgune üle terve Cestimaa laiali lagunes ja mille wili enamasti kõik Cesti usklikud on. Sellest ajast saadik on Jumal tihti oma Waimu tuulega Noarootsiit läbi puhunud. Wiimane juurem ärkamine oli a. 1912.—1914, kus Jumal hulga noori patuunest üles äratas ja nende jalad kitsale teele tõndima pani. Liikumine ehk oleks juuremat hoogu wõtnud, kui kuulutajate wendade tagasiuufamine politsei poolt ja maailma sõda tagasiuufisuwat mõju ei oleks awaldanud. Sinna juurde tulid weel wastustikk hõõrumised usklikude keskel, mida nõnda nimetatud nelipühi liikumine esile kutsus. Algas wõitlus kahe kokkuleppimata erakonna wahel, mille seast efimejed mainitud liikumise poolt ja teised wastu olid.

Meie reisiõde wäljamaa C. E. töötegitajate keskel.

Kes siin jüüalune ehk õige, jäägu Jumala õjustada, aga nii palju on kindel, et wanajõna — rahu kojutab, waen kaotab — ta siingi tõeks läks. Sifemistest tülidest turnatud hakkas Noarootsi waimulik elu wäljakäiku tegema. Sellel kurwal ajal tuli wend Eugen Tannebaum 1919. aasta juwel Noarootsi kirikuõpetajaks. Nüüd oli uus tööjõud juurde tulnud. Wend walis noorjoo päästmisetöö oma tähtsamaks tööharuks. Ta hakkas jelles suhtes igal esmaspäewa õhtul noortele tütarlastele ja iga teisipäewa õhtul noormeestele piiblitunde pidama, ja wõttis ka muudest kihelkonnas peeta-waist palwe-koosolekuiist elawalt osa. Jumal õnnistas seda tööd, nii et mitmed noored patuunest

üles äratati ja ennemalt ärganud uuele elule õjutati. Nüüd oli wäike hulgate noori Jumalalapsi. Seal andis Jumal wend Tannebaumile faami mõtte jüüdamesse: noored usklikud noorjoo ühinguks organiseerida. Seda mõtet

tahtis ta ka warsti teostada. 17. aprillil 1920. a. ühel õhtul kutsus wend Tannebaum noored usklikud kirikumõisa koku. Ta tutvustas neid esmalt C. E. noorsoo liikumisega ja awaldas lõpuks oma soowi ka Noarootsi Usklikute Noorte C. E. Ühingu asutada. Noored olid asjaga täitsa päri ja weel jelsamal õhtul astusid ligi 20 noort usklikku uue Ühingu liikmeks. Järgmisel koosolekul waliti juhatus ja otustati Gestimaa Usklikute Noorte C. E. liitu astuda. Esimeheks waliti w. Tannebaum, kes ka selleks tänini on jäänud. Ühinguale seati järgmine kodukord: iga kuu ühel õhtul on liikmetel pühituse koosolek, millest tegawad ja ka poolehoidjad liikmed osa wõtawad. Seal harutatakse esmalt majanduslikke küsimusi, wõetakse uusi liikmeid vastu ja peetakse läbiväärtimisi waimulikkude asjade üle Jumalajõna põh-

Jumalalapse elu. On keegi liige maailma poole hoidma hakanud ehk kufagil olgu ka perekondlikel pidudel maailma kombel üles pidanud, tehakse talle Ühingu poolt noomitus ehk kui see ei aita, ehk süü juba väga suur on, heidetakse ta kolmeks kuuks Ühingust wälja. On ta kolme kuu jooksul meelt parandanud ja Ühingu käest süüdi andeks palub, wõetakse ta uuesti liikmeks vastu.

Toimkondi on seltsil senini kolm olnud: walwe-, päikesepaiste- ja pühapäewakooli toimkonnad. Muusika-toimkonna asutamine on senini ebaõnnestunud, sest et meeslauljad puuduwad ja Ühingu ühtki wenda ega õde ei leidu, keda Jumal muusikalise talendiga on õnnistanud. Siiski on Ühingu juhatusel nõu tulewal talwel keelpillikooriga õnne katsuda. Mainitud kodukorra järele on Ühing töötanud ja Issand on ka oma

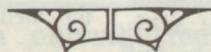

Noarootsi C. E. Ühing.

jal. Ilmub keegi noor, kes tõesti Jumalalapse tunnistust siidames kannab, pühituse koosolekule ja soowib Ühingu liikmeks astuda, siis küsitakse esmalt temalt, kas ta Jumalalaps on ja palutakse oma ümberpöörmise lugu jutustada. On ta seda kõik teinud ja kaks ehk kolm Ühingu liiget seda tõe tunnistawad olewat, wõetakse teda tegewliikmete ühijel hääletamisel Ühingu poolehoidjaks liikmeks vastu. On ta kolm kuud poolehoidja liikmena kui Jumalalaps end üles pidanud, wõetakse ta tegewliikmeks vastu. Poolehoidjaks liikmeks wõetakse ka neid vastu, kes küll weel Jumalalapsed ei ole, aga ometi maailmale selga pööranud ja tõsiselt õnnistust taga nõuawad. Nemad jääwad niikauaks poolehoidjaks, kuni nad läbi on tunginud. Samuti jääwad ka kõik noored kuni 16. eluaastani poolehoidjaks. Kõigi liigete käest nõutakse tõsist

õnnistusega ligi olnud. Liigete arv on kolme aasta jooksul 20—50 tõusnud. Kolm aastapäewa on ta wõinud pidulikult mälestada, minewal suwel kaks ja tänawu ilhe suurema nooruse-püha toime panna. „Noorte Elu“ laialilaotamisest on ka Ühing püüdnud jõudu wõõda osa wõtta, nii et Noarootsi kihelkonnas kaunis hulk aastatellijaid on. Kui Haapsalu Methodisti koguduse C. E. Ühingu noored Epworth Ligasse üle läksid, asutas wend Tohver järelejäänud riisimeist wäikeste C. E. Ühingu, mis iseiswaks tõusta ei suutnud, waid Noarootsi C. E. Ühingu osakonnaks jäi. — Kõigest sellest hoolimata peab tunnistama, et Ühing Jumala riigi töö alal wähe on ära wõinud teha, aga ta loodab tulewikus ennast täielikumalt suure hingede-päästmisetöö tarwis pühendada wõiwat. Selleks aidatu Issand!

Joh. Saarow.

Ussifi Franz, Jeesuse Kristuse sõjamees.

Järeldrüff keelatud.

H. von Hederni järele wabalt tõlkinud Joh. Sarow.

4.

Wagajutt kõneleb Franziskuse kõnelemise wiisist järgmiselt: „Kuigi Franz, ewangeeliumi kuulutades lihtsatele inimestele, lihtsalt ja asjalikult jutlustas, kui see, kes küllalt teab, et siin enam wäga kui sõnadega wõib teha, kandis ta siiski waimlikelt haritud ja targale rahwale imelikke ja sügawaid mõtteid ette: wäheste sõnadega andis ta rääkimatuid asju ära mõista ja fiksus kuuljad enesega taewasesse õhkkonda.

Christen kirjutas: „Tema jutlused olid lühikesed, lihtsad, südamlikud kõned, millede ta rahwalt meeleparandust ja enese üle järelemõtlemist nõudis; ometi sarnanesid need kõrwetawale tulele, mis ära süüb: nad olid täis „Püha Waimu.“ Mitte üksi ekstsistlikke, waid kõiki, kes kristlase nime kandsid, ilma et kristlikku waimu oleksid omanud, otsis ta jutlus üles, niihästi rikkaste majades, kui waeste hurtikuis. Tema waim oli dogmaatiliste targutuste tarwis wähe loodud: tema ees maksis ainult usk, südame usk.

Need tunnistused tunnistawad meile Püha Waimu wäest, mis tema sõnade ja elu taga seisis. Eks meie kohta tänapäew veel isikuid, kelledest peame ütlemä, et nende wälimised ja sisemised waimuanded iseäralikku tähelepanu ei ärata, kuna nad aga siiski õiglasi südameid igast haridusastmest oma poole tõmbawad? Rääkitab nagu ümbritseks neid misti õhkkond, milles igapähe hea peab olema ja nende lihtsatel ja alandlikudel sõnadel on arataw ja uuendaw wägi. Kes need on? Need on Jumala inimesed, kelledeesse Püha Waim eluajet teinud ja sellepärast nende läbi räägib ja walgustab: jõledus maailmale, aga õnnis tõde Jumalalastele!

Niisama wähe kui Lutheril elutee algusel seda mõtet oli ewangeeliumi kirikust astuda, niisama mõttes ka Ussifi Franz esimeses armastuses selle peale, et midagi iseäralikku uut luua, weel wähem üht mungarõdu. Ta käis oma teed lapelikus sõnakuulmises, samn sammult Jumala juhatusel tähele pannes, et wiivitamata selle järele teha.

Samase lapseliku meelega terwitas ta rõõmuga juhtumist, kui keegi lihtne Ussifi linna mees, kelle nimi pole alal hoitud, ühel päewal soowi awaldas ta temaga ta waesust jagada.

Heameelega andis ta talle ruumi omas wiletjas hurtikus, mida ta enesele Portsiunkula kabeli juurde ehitanud, ja lubas teda omal teekonnal enese kaasas käia.

Hiljem ei kuule me temast enam midagi. Aga weel keegi teine oli juba ammu omamaalase teid uuri- nud, teda kaitsnud, kui rikka ja suurtsugu rahwa ringkonnis temast pilkawalt kõneldi, ja imeks pannud ta enesjalgamist ja kõigest loobumist.

See oli maamõõtja Bernardo di Quintavalle, üks ausamatest, rikkamatest ja targematest linna kodanikkudest. Ühel päewal käskis ta Franzi oma juurde võmajale jääda. See oli seega nõus, ja kui talle magadistoas ase walmis oli tehtud, heitis ta kohe maha, et aulise sõbra rahu ei segataks. Bernardo oli aga seda kõi-

teinud selle mõttega, et Franzi waimu läbi katsuda ja warsti tegi ta enese magajaks.

Wäikesel lambi tumedal walgul, mis magadistuba walgustas, wõis ta näha, kuidas Franz, kes teda magama uinunud arwas olewat, jälle üles tõusis, oma aseme ette põlwili langes ja poolwalju häälega südamlikus alanduses ja armastuses hüüdis: „Minu Jumal, oh minu Jumal,“ ja kõneles Tema nonda nagu oleks Ta elawalt ligi olnud. Tund tunni järele läks mööda, kuni koitma hakas. Bernhard oli sügawasti liigutatud, jah see oli osadus Issandaga, mille järele ta igatses, aga mida ta weel ei tunnud. „Wend Franz,“ hüüdis ta, „minu süda on mus põlema hakanud, ma otjustan maailmast loobuda ja sinuga ühes käia, kuhu Jumal sind iial wiib.“ Suur rõõm täitis seni seespidiselt üksi jäänud ja teistest arusaamata mehe südant. „Bernardo,“ ütles ta, „Jumal õnnis- tagu su otjust, aga ta on juur ja raske täita ja seda ei tohi ilma Jeesuse Kristuse nõu ja abita teha, palume Teda, et Ta meile oma tahtmist õpetaks ja meile jõudu ja wõimalust annaks seda läbi wiia.“

Mõlemad läksid siis seltsis kiriku ja kuulajid missat, milles ewangeeliumi loeti, sest see oli neil ka ainuke wõimalus piibliga kokku puutuda. Wagajutt kõneleb, et nad olewat misjaraamatu kolmel korral lahti löönud ja igakord selle koha pealt, milles waesusest kõneldi. Seda olewat Bernhard Jumala näpunäiteks pidanud, olewat kõik oma waranduse waestele jaganud ja Franzi juurde Portsiunkulasse läinud, kus taht hiljem iseäralikult saanud armu ja alandlik paluja. Franz nime- tanud teda õrnasti omaks esimeseks pojaks ja elanud temaga südamlikus osaduses.

Samal ajal tuli weel kolmas seltsiline juurde. See oli kanoonik, preester, Beeter Catanis, Sitwest- rits nimetatud, mõjukas, jõukas mees, kes oma usu- teadlase au ja lugupidamise inimeste ees wabatahtlikult ära andis, et Franzi ja Bernhardoga apostlikkude wendade elu jagada. Tema nimi ei tule hiljem wendade seas milgi kombel ette: ta oli wist juba wanem ja ei wõtnud nii elawalt ewangeeliumi kuulust- ustwõst osa.

Rahelja päewa hiljem, jüripäewal, 23. aprillil 1209. astus alandlikult ja wiisakalt keegi Ussifi kodaniku poeg, nimega Egidio Franzi ette ja palus, et oma elu wäikesel jüngrihulgaga tohiks jagada. Franz tuli parajasti metsast, kus tal kombeks oli üffikus paigas Jumalat paluda ja tema sügawad uuriwad filmad puutusid tema eesseiswa noormehe sõnadega kokku, mis usaldusrikkalt ja alandlikult teda waatasid.

„Kõige kallim wend,“ kõneles ta siis Egidio kätt peosje wõttes. „Issand kinkigu sulle palju armu,“ ja wiis teda enesega ühes wäikesesse wendade hulka õeldes: „Rõõmustagem ja olgem rõõmsad, sest Issand on meile jälle ühe armsa ja hea wenna kinkinud!“

(Järgneb.)

13. peatükk.

Läbi tormi.

Wiktori äri läks hästi ja peagi oli tal võimalik Koriandrile raha tagasi anda. Ta leidis teda ta toredast suvimajast, kuhu ta hiljuti kolinud. Koriander rõõmustas teda nähes ja hüüdis: „Kuidas teie kõikide käsi käib? Raua ei ole ma siin näinud, mu poeg. Miks sa meist eemale hoiad?“

„Oled sa unustanud, mida sa mulle nii tungivalt südame peale panid?“ vastas Wiktor.

„Oh, mis inimene vihas ütleb, seda ei peaks nii tõstjelt võtma! Mul ei ole midagi selle vastu, kui teie minu juuresolekul Ireenega räägite; ainult seda ma ei taha, et teie temast kristlase teete. Ta rõõmustaks väga oma väikest õetütart nähes ja see ei või ju ehtalgul mingit pöörmiskatsset teha. Ega meie talle häda ei tee.“

„Oma väikeste Aglaatsia usaldan ma heameelega teie kätte,“ ütles Wiktor naeratades. „Aga mis puutub sellesse, et meie Ireenet võiksimme ristiusku meelitada, selle juures ei maksa sul muretseda.“

„Ei tea,“ vastas Koriander ja käskis siis üht orjadest Ireenele teatada, et ta temaga rääkida soovib.

Mõne minuti järele astus Ireen tupp. Ta oli kahvatu ja näis nii väsinud, et Wiktori esimene küsimus oli, kas ta haige on. Ireen vastas ebaloomuliku rahuga, et ta terve on, jäi aga siis haruldaselt vaikseks. Isegi sõnum õetütrel sündimise ei suutnud teda ergutada, ta küsis ainult, kas ta oma väikest sugulasit näha võib.

„Muidugi,“ ütles Wiktor. „Eurostine peab teda homme tooma.“

Koduteel maevastid Wiktorit mitmesugused küsimused. Iseäranis see, et ta Korianderile lubas Ireenega usuasjust mitte rääkida. Viimaks rääkis ta kõigest Stehwaanusele ja palus temalt nõu. See kuulas tähelepanelikult ja vastas siis: „Minu arvates ei ole sa õieti teinud, mu poeg. Palu, et sõber su sõna tagasi annab.“

Selle asemel, et Eurostinet Aglaatsiaga saata, läksid Wiktor ja Sowroonia ise Korianderi poole.

„Koriander,“ ütles Wiktor „kas sa ei annaks mulle mu sõna tagasi? See ei olnud õigus, et ma sulle lubasin Ireenega usust mitte rääkida. Ma tahan waba olla, rääkida, kuidas olud nõuavad, kui ja üldse lubad mind Ireenega läbi käia.“

Koriander mõtles, ta nägu muutus ikka tõsisemaks; siis vastas ta: „Rahjuks ei või ma su palwet täita.“

„Igu siis,“ ütles Wiktor. „Wähemalt ei rõhu siis enam patt mu südant.“

„Patt“, kordas Koriander põlastavalt.

„Sõber, kui sa teaksid, et kole metsik lõvi koopas warjul on ja sa näeksid noori inimesi koopa

suu juures tantsima, aimamata hädaohust, mis neid varitseb — ütles, kas sa neid ei hoiataks?“

„Ma arwan, küll.“

„Ja kas sa võid siis pahaks panna, kui ma oma naiseõde ja oma kallimat sõpra hoiatan?“

„Ei,“ vastas Koriander. „Ma seda pahaks ei pane, sest sa teed oma südame järele — iga õige inimene peab nii tegema. Ma imestan ainult, et sul nii rumalad waated on, ja ma ei soovi, et sa neid mu abikaasale edasi annad.“

„Tunned sa mu waateid?“

„Ma tean, et sinu usufelts halwas kuulsuses on ja et teie üht ristilöödud kurjategijat kummardate.“

„Tead sa ka, mis tunnistuse peale meie seda teeme?“

„Ei,“ ütles Koriander pilkawa naeratusega. „Pealegi on see mulle täiesti ükskõikne.“

„Ja siiski sa ei karda usku, mida sa ei tunne, rumalaks nimetada?“

„Sina ei tea usuasjust ka midagi kindlamat kui meie kõik. Meie kõik oleme lapset, kes pimedas kobavad — kõige targemad meie hulgast on just targad küllalt, et lampi otsida.“

„Wabanda. Targemad teie seast, võib olla. Meile tuli maailma walguis lampi tooma.“

„See ongi, mida ma fallida ei või. Miks peaksite teie paremad olema kui teised inimesed?“

„Meie endid teistest kõrgemale ei tõsta. Wastupidis, üks meie usutunnistuse põhijoontest on, et igaüks end alamaks peab.“

„Milline wilets usk! Ja siiski kinnitate teie, et teie usk parem on termes ilmas.“

„Sa teed meie ülekohtu, Koriander. See on ainuke õige usk ilmas. Kõik teised ei ole selle nime wäärt. Oma Jumalat austada ei ole seesama, mis iseennast kõrgeks tõsta.“

„Aga meie ei mõtlegi teistele oma usku peale sundida ega neid piinata, et nad hakkaksid meie poole hoidma.“

„Kas tõesti teie seda ei tee? Siis petawad mind ju mu teadmised. Ma mõtlesin, keiser Neero on suure hulga kristlasi wangi wõtnud, uputanud, põletanud ja kiskjate loomade ette wisanud.“

„Nojah, keiser! Mina aga ei ole sulle mingit kurja teinud.“

„Ei, sa oled mu parem sõber ja seda ei unusta ma ial. Aga tea, just sellepärast tahan ma siin hoiatada.“

„Mida sa õieti usud?“ küsis Koriander mõttes. „Räägi kord!“

Wiktor waikis filmapilgu saatis waikse palwe Jumala poole üles. Siis ütles ta: „Seda teen ma heal meelel. — Meie usume, et on üks Jumal ja ei keegi muu ja et see Jumal täielik ja igawene on, et Ta igal pool on, kõik teab ja kõik võib.“

(Järgneb.)

Noored! Ärge unustage oma ohwripäewa andi tasumast! Liidu laekahoidja.

Ilmawaate nurk.

Materjalism — E. A.

Elmistes „Noorte Elu“ numbrites saime lühikese ülewaate ühest moodsast õpetusest — teosoofiast, mille jõngriks on praegu paljud haritlased. Nüüd tahame omad pilgud pöörda ühe teise kuulsaks saanud õpetuse poole, mis kord paljude üle ebajumalana walitses. Ehk küll mõteteades on materjalism — aineiline ilmawaade — kõrwale heidetud õpetus, kuid tema kahjulikud ideed ei ole rahwa hulkadest kadunud. Ka iga usu ning kõlbluswastane seisukoht leiab omale materjalismis kindlat tuge, sellepärast ei ole mitte üleaarne, kui meie lühidalt materjalistliku õpetuse juures wiibime, ette tuues ka neid näiteid, milledega mõteteadlased on materjalismi ümber lükanud.

Materjalism on eitaw õpetus: ta eitab kõik hingelist, waimlist osa inimeses, ilmas ja ajaloo tegewustikus. Kõik, mis on, on ainult aine ja aine liikumine. Materjalism näitab, et inimeses ei ole hinge, waid ainult nähtaw aineiline keha; kõik ilm on ilma loojata ja walitsejata — ise tekkinud, ning ajaloo ei ole olemas mingit kõrgemat olewust, kes rahwaste käekäiku juhib, waid walitsemas paljas juhus.

I. Kuidas seletab materjalism ihu ja hinge wahekorra? Esiteks nähtawatest ja hingelistest nähtustest. Kui põlew tuletikk kukub meie käe peale, siis tunneme meie walu. Meie tunneme janu, mis on tugew hingeline soov juua ja läheme wee juurde ning jooma. Mõlemal juhtumisel on kaheasugused nähtused: 1) nähtawad — põlew tikk kukkus, meie jõime, ja 2) hingelised — soov juua, janu ning walu, mis ainult hinges tuntaw. Nähtawad nähtused oleksid need, mida meie näeme, kuuleme, üldse, mida oma wiie meelega wastu wõtame, aga hingelised kõik need, mida ainult hinges tunneme, näiteks tunded: wiha, walu, armastus, hirm; ka mõtlemine, otsustamine, tahtmine, teadmine j.n.e. Sellega on selgesti näha, et on olemas kaks ilma — nähtaw kehaline ilm ja nägematu hingeline ilm, kuid materjalism eitab hingelise ilma olemasolu.

Kreeklane Demokritus (sündis 460 a. enne Kristust), materjalismi isa, õpetab: „Muud ilmas ei ole, kui aatomid ja tühi ruum, kõik muu on arwamine.“ Aatomid on väikesed jagamatud aine osakesed, milledest kõik asjad koos seisawad. Aatomid liiguvad tühjas ruumis igasugustes sihtides ja igasuguste kiirustega. Iga aine aatomid on ise raskuse ja wormiga — nii magusal asjal — ümmargused, kibedal — okkalised j.n.e. Hing seisab koos ka aatomitest, mis siledad, peenikesed, ümmargused ja kiiresti liiguvad. Ainest eralduvad üksikud aatomid, satuwad meie silma, sealt peajausse, kus panewad hinge aatomid liikuma — ja meie näeme, tunneme. Sellega kõik tundmine ja mõtlemine on ainult ainelistate aatomite liikumine.

Demokrituse õpetuse wõttis omaks ka teine Kreeka mõteteadlane. Epikur, kes ka muuseas õpetas, et inimese elu siht on lõbu maitsmine.

Järgmine tähtsam materjalismi poolehoidja oli alles 17. aastasajal inglane Hobbes, kes õpetas, et olemas ainult aineiline, mis võib ruumi mahtuda, sest kõik tegewus sünnib ainult ruumis. Ei ole ka waba tahtmist inimestel, waid see, mida tahtmiseks nimetame, on aatomite liikumise mehaaniline tagajärg.

Uued õpetuslauseid tõi materjalistlikku ilmawaatesse prantslane Lamettrie. Tema ütleb, et kui inimene ja ta hing on aineiline, siis peab inimese mõtlemine juba aine omadus olema, nagu seda näiteks raskuse jõud aines on.

Mõned jälle ütlesid, et mõtlemine on peaja produkt, nagu sülg sülenäärmete produkt on.

Möödunud aastasajal tõusis materjalismi laine enneolemata kõrgusele. Üks esimestest selle laine õhutajatest oli sakslane Büchner (sünd. 1829 a.) oma kuulsas raamatuga „Jõud ja aine“. Tema õpetus, et hinge all mõistame meie ainult peaja rakukeste tegewuse üldnimetust, nii kui hingamine on mitmesuguste rinna ja wahe-

liha muskliste, kopsu, hingekõri tegewuse üldnimetus. Mõte on samuti ainega seotud, kui walgus lambiga, soojus ahjuga ning ta on aine asjade liikumise tagajärg.

Wiimased kuulsad materjalistid olid Ernst Hekkel, Willem Bälische, kes materjalismisse põimisid Darwini ewolutsiooni, edenemise õpetust. Nemad kõige jõuga andusid materjalistliku ilmawaate laialilaotamisele.

Seega oleks materjalismi kokkuwõte ihu ja hinge wahekorra kohta järgmine: 1) olemas ainult aine, 2) hingelised nähtused ainest ära rippuvad, 3) hingelist, kas, a) ei ole, b) on aine, ehk c) on aine produkt.

Hingelise nähtuse — mõtte kohta toodi neli waadet:

- 1) mõte on aine osade liikumine,
- 2) mõte on aine omadus,
- 3) mõte on aine produkt,
- 4) mõte on aine liikumise tagajärg.

Toome nendele wastuwaited.

1) Kõik nähtaw loodus, nähtawad asjad wõtawad oma alla teatawa ruumi, kuid miskid hingelist — ka mõtet ei wõi meie mitte ette kujutada ruumis. Laud võib olla lai, kitsas, suur, wäike, paremal pool, pahemal pool, kuid mõttel lauast ei wõi olla pikkust ega laiust — tema on väljaspool ruumi. Liikumine on aine osade edasipaigutamine ruumis, seega liikumine võib ainult sündida ruumis, aga et mõte ei ole ruumis, siis pole ta mitte aine osade liikumine ja seega materjalistide näide on wale.

2) Aine-omadus ei ole tõelikult aines, waid meie näeme teda ainult teatud wärwis, tunneme teatud kõwaduses, krabeduses. Meie ei wõi mitte öelda, kas aine näiteks punane, wõi teist wärwi on, kui mitte wõrdlusest teist wärwi, asja ei waatleks. Ka asja kõwadust tunneme ainult wõrreldes meie sörmes otsade kõwadusega. Sellega aine omadused ei ole tõeliselt aines, waid ainult meie mõtlemises. Mõtlemine aga sünnib tõelikult — ta on meile otsekohe antud, meie wõime tema algust, käiku ja lõppu tähele panna — siis ei wõi ta aga aine omadus olla.

3) Iga aine produkt on ruumis, aga et mõte, nagu nägime, ruumis olla ei wõi — siis ei wõi olla ta ka peaja produktiks. Teiseks, meie wõime tähele panna, kuidas hingeline nähtus — alatus, sunnib kätt wälja sirutama waese aitamiseks, kuidas hingeline hirm sunnib meid põgenema oodatawa hädaohu eest. Hingeline nähtus mõjub ainelise peale, kuid produkt, saadus, ei wõi oma põhjuse — eeltingimise peale mõjuda. Mõte ei ole aine produkt.

4) Pole õige ka ütetus, et mõte on aine liikumise tagajärg. Aine liikumine võib anda ainult teiste aine osade liikumist. Ka soojus, walgus, elekter, mis kõik wõime liikumisest saada, on tõeliselt aine osade liikumised. Et aga mõte liikumine ei ole, siis ei wõi tema ka aine osade liikumise tagajärg olla. Teiseks, on maksimas loodusteaduses seadus, et energia, jõud, ei kao, waid muutub ainult ühest kujust teise. Nii teatud liikumine annab teatud hulga soojust, soojus teatud hulga elektrit, wiimane jälle annab esialgse liikumise tagasi (ehk küll tegelikult vähem, sest osa jõust kulub kasuta masinates). Kuid mõtlemise sündmuses puudub energia, ka materjalistid ise eitawad igasugust psüühilist, hingelist energiat, sellepärast pidi see energia, mis, nende õpetuse järele, mõtteid sünnitawates aine osade liikumistes peitus, täiesti ära kaduma. Nägime, et see wõimatu, seega materjalistide õpetus siin wale.

Wastuwaidlematu on sisemised hingelised läbielamised suurema tõelikkusega kui wälised. Wälisilma tunneme meie ja tunneme nimelt selles kujus, kuidas sisemised läbielamused seda meile ilmutawad. Nii wõiks suurema eduga öelda, et väljaspool meid midagi ainelist ei ole, kui wäita, et meie sisemised läbielamused, mille läbi wälisilma wastu wõtame, sellest wastuwõetawast ilmast ärarippuvad on.

(Järgneb.)

KODUMAA TEATEID.

RAKWERE C. E. ÜHING pühitses 2. III oma wiendat aastapäewa. Tallinnast ja Pärnust oli tulnud külalisi. Käsitööliste seltsi saalis peeti suurem noorsookutsekoosolek, niisama ka $\frac{1}{2}$ 5 öhtul ühinguruumides, kuna hiljem ühisel teejoomisel koos wiibiti. Armastuse- ja eluwaim ühendas kooswiibijaid. Issand õnnistagu uude aastasse astudes!

MEIE REISISEKRETÄRID on wahet pidamata reisinud, ehk küll öde end on tunnud haigena. Wiimased nädalad on olnud palawikku. Toris, kus wiimati töötasid, läks Issandal korda väikest liikumist sünnitada ja mõnda noort päästa. Rohkem usupalwet noored, et Jumala wõidud wõiksid olla suured meie Eesti noorsoo seas!

„WENNASTE HÄÄL“ on proowinumber kawatsetawast wennaste koguduse häälekanjast. Selle katsenumbri järele ei tea muidugi weel mitte lehe sihi ja waimu kohta midagi kindlat öelda; pealegi puuduwad kõigil artiklitel peale awaliku kirja allkirjad. Weidi imelikuna

paistab artikkel: „Sinu riik tulgu,“ mille põhimõtteks on, et Jumalariik maa peale poliitilise wõimu oma kätte wõtmise läbi sünnib. Wõõrastaw on ka lugeda, kuidas neid usklikke, kes kiriku liikmed ei ole, igawiisi maha tehakse, sest need on Jumalariigi meie juurde tulemisele (poliitiline wõim) „risti tee peal ees“.

TALLINNA S. RISTI C. E. ÜHING korraldas 2. märtsil Kentmanni saalis teeõhtu joomale andunud inimestele. Ilmunud oli umbes 150 osawõtjat. Wiimasel ajal on Jumala Waimu tuuled puhunud siin ühingus, kus hulga noori on saanud Jumala lapsiks, mille tõttu ka tegewliigete arv on tõusnud 107-ni. Pooldajaiks on juurde wõetud tänawu 12 ja toetajaiks 2. Olgu Issand edaspidigi nende seas.

C. E. LIIDU JUHATUSE poolt korraldati 12. märtsil meeskoosolek Tallinnas pritsimajas. Saal oli niiwõrd tungil mehi täis, et paljud enam sisse ei mahtunud ning ukse alt pidid tagasi pöörma. Issand õnnistas kõnesid kui ka meeskoori laulusid.

WÄLISMAA TEATEID.

AMEERIKA ÜHENDATUD RIIKIDES on ühe aasta jooksul 4623 uut C. E. ühingat asutatud.

UNGARIS on Issand kinkinud ärkamisi mitmel pool. Nad koondawad end usklikeks osadusteks. Tagakiusamised on rasked, mitmel pool on aknad ja ukсед sisse murtud ja usklikud saawad kannatada pilget ja tihti ka hoope. Mitmed peawad oma kodudest lahkuma, sest et nad jätta ei wõi Jeesust tunnistamast ja koos käimast. Saksa külades saawad usklikud palju kannatada ka kirikuõpetajate poolt.

POOLAMAAL, Warssawis, asutati wendade piiblikool kaheaastase kursusega. Kool seisab allianspinnal. Üheteistkümnne õpilasega algas esimene kursus.

WOLHÜÜNIAS on rahwa seas igal pool suur igatsus tõe järele. Ei jõuta kaugeltki mitte kõigi kutsetele wastu tulla. Terwel maal on awatud ukсед ewangeliiumile.

PÜHAPÄEWAKOOLIDE ILMA - KONGRESS on 22. juunil Glaskowis Shotimaal. Soowitatakse, et kõik p. p. koolid sel pühapäewal oma hariliku teema käsituse eel selle konwerentsi üle lastele räägiksid ja ühes nendega kongressi eest Jumalat paluksid.

JÖULUKINGIKS oma usuwendadele on Põhja-Ameerika luterlased Saksamaale saatnud 100.000 dollarit ja 4000 toiduaine pakki, milledest iga üks kaalub 60 naela.

SOODOMA JA KOMORRA linnade wäljakaewamisele Surnud mere äärde on sõitnud Ameerikast hästi warustatud ekspeditsioon.

RUMEENIAS laieneb ka usklike tõe. Mitmed õigeusu preestrid on saanud päästetud. Hoolega müüakse pühakirja osasid rahwale.

RIIAS on Peeter Smoljas alanud tööd juutide seas.

BULGAARIAS töötab wend Kowal suurte raskuste all edasi. Kuigi ei saa mitte paljudes kohtades korraldada koosolekuid, on see wend suure hoolega uulitsail ja turudel kõnelnud kokkukogunud rahwale ja ka üksikutele. Ta läheb sõjawäe kasarmutesse, wangimajadesse, tööliste klubidesse ja jagab traktaate ning kasutab iga juhust, et rääkida Jeesuse armastusest. Siin maal on palju mustlasi, kellede seast on palju saanud päästetud ja koondatud ühte usklike kogudusse. Siin ja seal Bulgaarias on wäikesed usklike ringkonnad ning igatsust leidub rahwa seas tõe järele.

SOOMES on 2682 methodisti kiriku liiget 36 õpetajaga.

BERLIINI MISJON pühitses 29. weebruaril oma 100 aastast juubelit.

TSHEHHOSLOWAKKIAS on methodistide töö läinud edasi. On olemas 24 kogudust 7258 liikmega. Praaga linnas on kaks kogudust 500 liikmega. Neil on üks muuseum, kus asjad, mis inimesed pöörmise järele ära annawad alal hoitakse. Selles korjanduses on üks 600 krutsifiksi (ristikuju Kristuse ihuga), Maaria ja pühade pilte suurel hulgal.

PÕHJA-AMEERIKA Saksa baptisti kogudusi on 284, liikmeid 31.826. P. p. koole 361, lapsi neis 30763.

Tänavune alliantis-konverents.

Komitee on Jssandat paludes välja töötanud konverentsi kava, mis peab andma ülewaate õnnistuste teest. Terwe usuelu tema tähtsamais astmeis esineb kuulajale, nii et iga tõsine kuulaja võib kergelt leida oma praegust ususeisu ja sellele järgnevat astet.

Esimehel konverentsi päeval, mis on kui harilikult teine nelipühhi püha, käsitawad kolm wenda uuesti-sündimise astmeid, kuna teisel päeval jälle kõnelewad kolm wenda pühitjusest ning kolmandal konverentsi päeval awawad meile kõnelejad pilgu igawesse kodusse. Öhtutel on äratuskoosolekud. Trükitud kawadel leiab iga osawõtja üksikasjalise konverentsi kawa.

Ükski Jumalalaps, kel oma usuelu arenemine

jüdamel, ei peaks selt konverentsilt puuduma. Warakult tahame omi südameid walmistada palwes nende päewade õnnistuste jaoks. Jssand, kes on rikas heldusest, õnnistab oma rahwast, kui tuleme kokku ühes meeles ja palwes.

Tänavuaastase konverentsi juht on Marley wanem, S. Tatari tän. 48—2, Tallinnas. Temale tulewad warakult saada teateid suuremate hulkade ühise tuleku kohta, ära tähendades päralejõudmise aja. Sööma eest tuleb, nagu ifka igaihel enesel hoolitseba.

Alliantis-komitee: Klaanmann, Silienthal, Kaups, Mädasson, Marley wanem, Karlson, Marley noorem.

Ühendatud usklikkude konverentsi laulud.

Teekäija kandle häälest.

1) Nr.	1.	Käpi käes.	
2) "	29.	Wiletjuse palaw.	
3) "	32.	Mis ma tahan.	
4) "	34.	Jumalaga.	
5) "	83.	Jumalalaste kiitus tuleb. Mees- ja naiskoorile kokku laulda.	
6) "	88.	Jssand on truu.	
7) "	155.	Teekäija ära karda.	
8) "	172.	Kodumaale.	

Siioni lauljast.

9) "	58.	Waimulikud waesed.	
10) "	61.	Jeesus palub ju eest.	
11) "	88.	Arka üles.	
12) "	98.	Walwate. (Meeskoor, wõiwad ka naised õppida.)	

Swangeesiumi lauludest.

13) "	48.	Jehoowa mu karjane (wana).	
14) "	62.	Kodumaa.	

Tallekiitusest.

15) Nr.	7.	See on Siioni laul.
16) "	219.	Müüd ihu, hinge, waimu.
17) "	319.	Kõhutud südamele.
18) Lisa Nr.	3.	Arakadunud poeg.

Waimulikust lauljast.

19) "	180.	Kui läbi pisarate.
20) "	210.	Jehoowa mu õnn.
21) "	247.	Meeskoor.
22) "	365.	Palwe.
23) "	366.	Kui üksford jõuab.
24) "	321.	Õnnistud kodumaa.

Weel tuleks peale nende kaks eht kolm laulu ära õppida, mis trükkis ei ole ilmunud. Meid koorisid, kes sooviwad konverentsil laulmisest osa wõtta, palume aegjasti endid üles anda, et uusi laule kätte muretseda. Teatada D. Lufsmannile Willardi t. 7—2. Tallinn. Laulu proowid nagu endistel aastatelgi.

Konverentsi juhatus.

I. Tallinna matuse Talituse äri

Lai tänav nr. 2, kõnetr. 698.

Seal võib leida kõik, mis matuse korral tarwis läheb. Omal surnuwankreid

Aust. w. I. Sakeus.

Rätsepaäri.

Wõtan tellimisi wastu meesterahwa riiete jaoks, tellijate, kui ka omast iise- ja wäljamaa riietest.

Austujega w. J. Tiismann

Liivalaia tän. 9—1.

Tähtis lauljatele!

„Seltjimehe“ kauplusest, Suur Karja tän. 20 on saada

Ginemanni noodiraamatud

ilusate lauludega, hinnaga 125 mk.

Rahupafuna salmitud

gitarre affordidega ja noodiõpetus, esimene 50 ja teine 10 mk. tükk.

Teen iga- luguseid **kellasepa töid.**

Tellimised palun ära anda: Tallinnas: „Seltjimehe“ kasja-
hoibjale eht töökotta Willardi tän. 3—10 (hoowi peal).

Terwitades w. G. Henny.